

Łódź, dnia 20 czerwca 2023 roku

Pan
Ryszard Nowakowski
Wójt Gminy Parzęczew

WK – 602/20/2023

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 1668) informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Parzęczew¹. Kontrolą objęto okres 2021 – 2022 i wybrane zagadnienia z lat wcześniejszych, dotyczące przede wszystkim: prowadzenia rachunkowości; długu publicznego; sprawozdawczości; realizacji dochodów z podatków i dochodów z majątku; udzielania zamówień publicznych; wydatków budżetowych; ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały przede wszystkim z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły w szczególności²:

I.

W zakresie kredytów i pożyczek

1. W przypadku trzech kredytów, w 2019 roku i latach wcześniejszych zostały zawarte aneksy do umów kredytu wydłużające okres spłaty. Powyższe dotyczyło następujących umów: [1] nr 197/2011 z dnia 21 lutego 2011 roku zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Zgierzu na kredyt w kwocie 2.158.777,70 zł, termin całkowitej spłaty – do 31 grudnia 2018 roku. Do umowy w dniu 20 lutego 2014 roku zawarto aneks nr 1, którym wydłużono termin spłaty do 31 grudnia 2020 roku (tj. o 2 lata) oraz w dniu 26 lutego 2019 roku zawarto aneks nr 2, którym wydłużono okres spłaty kredytu do 31 grudnia 2023 roku (tj. o kolejne 3 lata); [2] nr B/551/2016 z dnia 18 lipca

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach od 16 stycznia 2023 do 24 marca 2023 roku. Protokół został podpisany w dniu 28 kwietnia 2023 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2176), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

2016 roku zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Ozorkowie na kredyt w kwocie 1.750.000 zł, termin całkowitej spłaty – do 30 listopada 2023 roku. Do umowy w dniu 28 lutego 2019 roku zawarto aneks nr 1, którym wydłużono okres spłaty kredytu do dnia 30 listopada 2024 roku (tj. o 1 rok) oraz w dniu 23 grudnia 2019 roku zawarto aneks nr 2, którym wydłużono okres spłaty kredytu do dnia 31 sierpnia 2030 roku (tj. o kolejne 5 lat i 9 miesięcy); [3] nr B/404/2017 z dnia 27 czerwca 2017 roku zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Ozorkowie na kredyt w kwocie 2.360.700 zł, termin całkowitej spłaty – 31 grudnia 2024 roku. Do umowy w dniu 28 lutego 2019 roku zawarto aneks nr 4, którym wydłużono okres spłaty kredytu do dnia 31 grudnia 2025 roku (tj. o 1 rok).

Zmian powyższych umów nastąpiła z naruszeniem zasad dokonywania zmian w zakresie umów w sprawie udzielenia zamówienia publicznego wynikających z art. 144 ówczesnie obowiązującej ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.).

2. Gmina Parzęczew w latach 2018-2020 zawierała umowy kredytu, które przewidywały długie okresy karencji w spłacie kapitału, a dotyczyło to następujących umów: [1] nr 4/KI/OHK/2018 z Bankiem Spółdzielczym Towarzystwa Oszczędnościowo-Pożyczkowego „PA-CO-BANK” w Pabianicach, z dnia 16 lipca 2018 roku. Umowa została zawarta na okres od dnia 16 lipca 2018 roku do dnia 30 sierpnia 2030 roku (**12 lat**). Bank udzielił karencji w spłacie kapitału kredytu do dnia 30 stycznia 2025 roku, tj. **6,5 roku**, czyli połowa okresu trwania umowy; [2] nr B3872019 z Bankiem Spółdzielczym w Ozorkowie z dnia 24 lipca 2019 roku. Umowa została zawarta na okres od dnia 25 lipca 2019 roku do dnia 30 lipca 2031 roku (**12 lat**). Bank udzielił karencji w spłacie kapitału kredytu, a płatności rat będą realizowane od dnia 31 stycznia 2026 roku, co oznacza że karencja w spłacie kapitału wynosiła **6,5 roku**, czyli połowę okresu trwania umowy; [3] nr B600/2019 z Bankiem Spółdzielczym w Ozorkowie z dnia 30 grudnia 2019 roku. Umowa została zawarta na okres od dnia 30 grudnia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2025 roku (**6 lat**). Bank udzielił karencji w spłacie kapitału kredytu, a płatności rat będą realizowane od dnia 31 stycznia 2024 roku, co oznacza że karencja w spłacie kapitału wynosiła **4 lata**, czyli 2/3 okresu trwania umowy; [4] nr 20-00051/50454 z Bankiem Spółdzielczym w Strykowie z dnia 15 czerwca 2020 roku. Umowa została zawarta na okres od dnia 15 czerwca 2020 roku do dnia 31 grudnia 2034 roku (**14,5 roku**). Bank udzielił karencji w spłacie kapitału kredytu do dnia 30 stycznia 2027 roku, tj. **6,5 roku**, czyli ok. 45% okresu trwania umowy.

Wprowadzone w umowach okresy karencji w spłacie zaciągniętych zobowiązań w konsekwencji skutkują wyższymi kosztami obsługi długu (odsetki naliczane są wówczas od całego kapitału (kredytu) przez cały okres karencji). Ponadto, warto zauważyć, że poza skutkiem w postaci wzrostu kosztów obsługi długu (co w ostatnim roku było szczególnie widoczne), wydłużenie okresu karencji może w przyszłości skutkować popadnięciem jednostki samorządu terytorialnego w spiralę zadłużenia. Należy mieć na uwadze również fakt ustalania wynagrodzenia za korzystanie z cudzego kapitału w oparciu o zmienne stopy procentowe, które do niedawna utrzymywały się na historycznie niskim poziomie, co ułatwiało obsługę rosnącego zadłużenia. Z kolei wysoki poziom zadłużenia jednostki powoduje dużą wrażliwość na ryzyko wzrostu stóp procentowych, co właśnie obecnie ma miejsce. W związku z powyższym wzrost stóp procentowych w 2022 roku doprowadził do ponad ośmiokrotnego wzrostu kosztów obsługi zadłużenia (z ok. 65.000 zł do 538.000 zł). Ponadto, w 2023 roku koszty obsługi zadłużenia Gminy Parzęczew

będą jeszcze wyższe, a długie okresy karencji powodują, że w następnych latach - przy utrzymujących się wysokich stopach procentowych - brak jest perspektyw na znaczne obniżenie kosztów obsługi zadłużenia.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. W 2021 roku wyodrębniono w jednostce następujące rejestry dla operacji ewidencjonowanych w Urzędzie Gminy Parzęczew: [1] „Dochody” – dochody Urzędu Gminy, [2] „Wydatki UG” – wydatki Urzędu Gminy, [3] „Rewitalizacja miejscowości Parzęczew – Etap IV” – wydatki i dochody projektu, [4] „FrontSH1P” – wydatki i dochody projektu. W 2021 roku wyodrębniono również następujące rejestry dla operacji ewidencjonowanych w budżecie Gminy Parzęczew: [1] „Organ”, [2] „Rewitalizacja miejscowości Parzęczew – Etap IV”, [3] „FrontSH1P”. Ustalono, że możliwe było uzyskanie wydruku księgi głównej dla wybranego konta zawierającego dane z powyższych rejestrów, jednak wydruk księgi głównej mógł nastąpić dla jednego lub wybranych rejestrów w zależności od opcji wybranej przez operatora. Niemożliwe natomiast było dokonywanie księgowania pomiędzy rejestrami (np. po stronie Wn konta w rejestrze „Dochody” w korespondencji ze stroną Ma konta w rejestrze „Wydatki UG”), co skutkowało naruszeniem zasady podwójnego zapisu.

Powyższa nieprawidłowość stanowiła naruszenie art. 13 ust. 1 w związku z art. 15 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.), gdyż księga główna zawiera zapisy o zdarzeniach, które zostały ujęte uprzednio lub równocześnie w dzienniku, co oznacza, że w księdze głównej znajdują się wszystkie zdarzenia, które zostały zarejestrowane w dzienniku (bądź dziennikach częściowych). Artykuł 13 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą: [1] dziennik; [2] księgę główną; [3] księgi pomocnicze; [4] zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych; [5] wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz). Natomiast zgodnie z art. 15 ustawy - konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym. Na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie w dzienniku zdarzeń, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Zapisów na określonym koncie księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej. Z powyższych przepisów wynika, że podmiot zobowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych powinien prowadzić jedną księgę główną, a jedynie w zakresie dziennika możliwe jest prowadzenie dzienników częściowych, jednak w sposób, który gwarantuje integralność księgi głównej. Zastosowana w 2021 roku forma prowadzenia ksiąg rachunkowych dla ewidencji operacji gospodarczych realizowanych przez Urząd Gminy oraz przez budżet Gminy Parzęczew (organ) była niepoprawna. W związku z powyższym Gmina Parzęczew powinna od 2024 roku prowadzić jedną księgę główną dla operacji związanych z realizacją dochodów, jak i dokonywaniem wydatków w Urzędzie Gminy oraz w budżecie gminy (organie).

2. Nieprawidłowo zaewidencjonowano zwrot dotacji dokonany w dniu 31 grudnia 2021 roku z rachunku budżetu na rzecz Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, w kwocie 681,21 zł. Powyższy zwrot został zaewidencjonowany zapisem ujemnym na kontach Wn 133, Ma 901. Należy zauważyć, że ewidencja zwrotu dotacji ze znakiem minus zarówno w świetle ustawy o rachunkowości, jak i rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek

budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342) nie jest poprawnym zapisem.

Ustawa o rachunkowości określa w art. 25 ust. 1 pkt 2 zasady korygowania zapisów w księgach rachunkowych prowadzonych komputerowo. Zgodnie z tym przepisem - stwierdzone błędy w zapisach poprawia się przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi lub tylko zapisami ujemnymi. Należy dodać, że stosownie do ust. 2 art. 25 ww. ustawy w razie ujawnienia błędów po zamknięciu miesiąca lub prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera, dozwolone są tylko korekty dokonane w sposób określony w ust. 1 pkt 2, co oznacza, że jest to jedyny właściwy sposób dokonywania korekt w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera. Należy jednak mieć na uwadze, że zwrot nie jest korektą błędnego zapisu.

Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 133 – Rachunek budżetu, sformułowanym w przepisach ww. rozporządzenia, zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, w tym również spłaty dotyczące kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu, oraz wpływy kredytów przelanych przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu (saldo kredytowe konta 133), oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Na koncie tym nie przewidziano możliwości stosowania zapisów ujemnych. Zatem stosownie do opisu - zwrot niewykorzystanej dotacji powinien zostać zaewidencjonowany po stronie Ma tego konta.

Natomiast stosownie do opisu zasad funkcjonowania konta 901 zawartego w ww. rozporządzeniu - po stronie Ma konta 901 ujmuje się dochody budżetu: [1] na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222; [2] na podstawie sprawozdań innych organów w zakresie dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w korespondencji z kontem 224; [3] z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy, w korespondencji z kontem 224; [4] z innych tytułów, w szczególności subwencje i dotacje, w korespondencji z kontem 133; [5] pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, w korespondencji z kontem 133; [6] pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, w korespondencji z kontem 133. Na stronie Wn ujmuje się pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 i przenosi się je na konto 961.

Co prawda wskazane rozporządzenie określa, że po stronie Wn ujmuje się jedynie przeniesienie salda na konto 961, za uzasadnione należy uznać stanowisko, że poprawne ewidencjonowanie zwrotu powinno nastąpić zapisem Wn 901 Ma 133 z równoczesnym zastosowaniem zapisu ujemnego po obu stronach konta 901 (czystość obrotów). Takie zapisy nie spowodują ani ujemnych zapisów na koncie 133, niezgodnych z ewidencją banku, ani też nie zawiążą obrotów na koncie 901, które mogłyby zostać błędnie przeniesione na konto 961.

Powyższe potwierdzają regulacje zawarte w § 21 pkt 1 ww. rozporządzenia, które określają, że jeżeli przepisy dotyczące sprawozdań nakładają obowiązek wykazywania w sprawozdaniach obrotów na określonych kontach - stosowana technika księgowości powinna umożliwić prawidłowe ustalenie wysokości tych obrotów.

3. Kwota skutków finansowych zwolnień w podatku od nieruchomości wykazana w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP, sporządzonych na dzień 31 grudnia 2022 roku, a wynikająca z uchwały nr XXXV/291/21 Rady Gminy Parzęczew z dnia 24 czerwca 2021 roku, mogła zostać zawyżona w 2022 roku o 23.417 zł. Przyczyny nieprawidłowości zostały wskazane w protokole kontroli. Ustalona przez kontrolujące kwota zawyżenia skutków zwolnień powinna zostać zweryfikowana przez organ podatkowy.
4. Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób prawnych, wykazane w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP, sporządzonych na dzień 31 grudnia 2022 roku, mogły zostać zawyżone w 2022 roku o kwotę 145,37 zł. Przyczyny nieprawidłowości zostały wskazane w protokole kontroli. Ustalona przez kontrolujące kwota zawyżenia skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych powinna zostać zweryfikowana przez organ podatkowy.
5. W zakresie wykazanych w sprawozdawczości skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, ustalono że w 2022 roku skutki finansowe obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych od osób prawnych zostały zaniżone o 1.806,86 zł.
6. W sprawozdaniu SP-1, w pozycji budowle zwolnione z podatku od nieruchomości, wykazano kwotę 9.152.916 zł, która zawierała również wartość budowli podatnika (...)³ – 1.073.834 zł. Podatnik nie uwzględnił tej kwoty w deklaracji i do zakończenia kontroli nie złożył wyjaśnień w tym zakresie, zatem organ podatkowy powinien zweryfikować poprawność ustalenia tej kwoty oraz poprawność ewidencji podatkowej w zakresie budowli ww. podatnika.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455) - dane, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 4 (czyli w zakresie podstaw opodatkowania podatkiem) i 5 (czyli w zakresie podstaw opodatkowania zwolnionych z podatku), wykazuje się zgodnie ze stanem ewidencji podatkowej nieruchomości, o której mowa w art. 7a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, prowadzonej przez organ podatkowy.

7. W sprawozdaniu Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 roku, w wierszu D13a. - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, wykazano kwotę 546.093,68 zł, w tym kwotę 100.000 zł stanowiącą niewykorzystane w 2021 roku środki z subwencji ogólnej otrzymanej na podstawie art. 70e i

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

art.70f ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2267), ujęte w § 905.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2267 ze zm.) dochodami jednostek samorządu terytorialnego są:

- 1) dochody własne;
- 2) subwencja ogólna;
- 3) dotacje celowe z budżetu państwa.

Na podstawie art. 7 ust. 3 ww. ustawy - o przeznaczeniu środków otrzymanych z tytułu subwencji ogólnej decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Zatem, kwota 100.000 zł, która nie została wydatkowana w 2021 roku na określone zadania inwestycyjne nie powinna zostać wykazana w sprawozdaniu Rb-NDS jako niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, natomiast powinna powiększyć nadwyżkę budżetu.

Nałożonego na gminy obowiązku wydatkowania z budżetu, w latach 2021 – 2025, określonej kwoty środków na inwestycje wodociągowe i kanalizacyjne, nie można utożsamiać z wpisaniem tych dochodów i przyszłych wydatków w instytucję szczególnych zasad wykonywania budżetu. Środki te – co należy podkreślić – nie zostały stricte przeznaczone na finansowanie określonych zadań inwestycyjnych, ale ich przekazanie zrodziło ustawowo wyznaczony obowiązek – dokonania przez gminę w latach 2021–2025 wydatków majątkowych z przeznaczeniem na określony zakres zadań inwestycyjnych.

8. W bilansie z wykonania budżetu za 2021 rok, w pozycji Pozostałe środki pieniężne, wykazano sumę 119.965,55 zł, na którą złożyła się między innymi kwota 80.135,55 zł wynikająca z salda strony Ma konta 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych. Kwota 80.135,55 zł dotyczyła w głównej mierze podatku od towarów i usług przekazanego wraz ze wszystkimi dochodami na rachunek budżetu (organu) w dniu 31 grudnia 2021 roku, która nie została właściwie rozksięgowana. Należy wskazać, że część tych środków pieniężnych mogła stanowić pozostałe środki pieniężne, jednak w przeważającej części były to środki pieniężne budżetu Gminy Parzęczew (co szczegółowo powinno zostać wyjaśnione przez Urząd Gminy). Powyższa kwota (80.135,55 zł) wynikająca z salda Ma konta 222 została również wykazana w bilansie z wykonania budżetu za 2021 roku po stronie pasywnej w pozycji Pozostałe zobowiązania. Kwoty, które złożyły się na sumę 80.135,55 zł zostały szczegółowo opisane w protokole z kontroli.

Nieprawidłowości polegające w głównej mierze na nierozksięgowaniu ww. podatku spowodowały powstanie salda na koncie 222, które nie odzwierciedlało rzeczywistego stanu rozliczeń z tytułu dochodów budżetowych między Urzędem Gminy i budżetem Gminy (16.676,37 zł kwota dwukrotnie przekazana do budżetu oraz kwota 64.619,43 zł niezrefundowana na rachunek projektu i nieobjęta sprawozdaniem Rb-27S -o czym świadczy saldo po stronie Ma na koncie 222). Należy wskazać, że ewidencja podatku od towarów i usług w zakresie jego wyodrębnienia z dochodów Urzędu Gminy oraz jego przekazywania w ramach centralizacji na rachunek budżetu powinna się odbywać pod większym nadzorem i po dokonaniu odpowiednich uzgodnień.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - konto 222 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe i urząd obsługujący organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego, w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 901. Na stronie Ma konta 222 ujmuje się przelewy dochodów budżetowych na rachunek budżetu, dokonane przez jednostki budżetowe i urząd obsługujący organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego, w korespondencji z kontem 133. Ewidencję szczegółową do konta 222 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi oraz urzędem obsługującym organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów budżetowych. Konto 222 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn konta 222 oznacza stan zrealizowanych dochodów budżetowych objętych okresowymi sprawozdaniami, lecz nieprzekazanych na rachunek budżetu. Saldo Ma konta 222 oznacza stan dochodów budżetowych przekazanych przez jednostki budżetowe i urząd obsługujący organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego na rachunek budżetu, lecz nieobjętych okresowymi sprawozdaniami.

Powyższe nieprawidłowości powinny zostać szczegółowo wyjaśnione oraz rozliczone, tak aby saldo konta 222 stanowiło po stronie Wn stan zrealizowanych dochodów budżetowych objętych okresowymi sprawozdaniami, lecz nieprzekazanych na rachunek budżetu, natomiast po stronie Ma oznaczało stan dochodów budżetowych przekazanych przez urząd obsługujący organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego na rachunek budżetu, lecz nieobjętych okresowymi sprawozdaniami.

Przy dokonywaniu korekt należy mieć na uwadze, że błędy lat poprzednich, które mają wpływ na wysokość dochodów lub wydatków odnosi się na skumulowane wyniki budżetu.

9. W zakresie zgodności obrotów konta 222 – Rozliczenie dochodów budżetu, w ewidencji budżetu (organu) ze sprawozdaniami jednostkowymi Rb-27S stwierdzono, że:
 - różnica pomiędzy dochodami Urzędu Gminy w Parzęczewie wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S za 2021 rok, a kwotą wynikającą z konta 222-10 (księga organu) w kwocie 80.135,55 zł, zasadniczo dotyczyła środków z tytułu podatku od towarów i usług i została opisana powyżej;
 - różnica pomiędzy dochodami Urzędu Gminy w Parzęczewie wykazanymi w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S za 2021 rok, a kwotą wynikającą z kont 222-1, 222-3 i 222-4 (ewidencja organu) w kwocie 77.071,19 zł dotyczyła dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, które są uwzględniane w Rb-27ZZ oraz nienależnie pobranych świadczeń, które podlegają zwrotowi do Urzędu Wojewódzkiego.

Na koncie 222-1, 222-3, 222-4 ewidencjonowano dochody z funduszu alimentacyjnego w części stanowiącej dochód budżetu państwa, jak i stanowiącej dochód budżetu Gminy Parzęczew. Ewidencja w księdze budżetu (organu) na koncie 222 w zakresie świadczeń alimentacyjnych nie była

poprawna i powodowała niezgodności ze sprawozdaniem Rb-27S (sposób ewidencji został opisany w protokole z kontroli).

Dochody pochodzące z funduszu alimentacyjnego zwracane przez Urząd Gminy na rachunek budżetu powinny być ujmowane zapisem Wn 133 Ma 224 – Rozrachunki z budżetami, w części stanowiącej dochody budżetu państwa oraz Wn 133 Ma 901, w części stanowiącej dochód Gminy Parzęczew. Kwota, która podlega przekazaniu do budżetu państwa powinna zostać ujęta zapisem odwrotnym Wn 224 Ma 133. Sposób ujęcia przedstawiony przez RIO eliminuje powyższe niezgodności obrotów na koncie 222 w stosunku do sprawozdania Rb-27S oraz zachowuje systematykę ewidencji operacji na kontach 222, 224 i 901.

10. Ponadto, Urząd Gminy w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S za 2021 rok wykazał dochody w § 2360, uwzględnione w: [1] rozdziale 75011 w kwocie 15,50 zł, [2] rozdziale 85502 w kwocie 16.958,17 zł, [3] rozdziale 85503 w kwocie 0,97 zł. Powyższe kwoty zostały wykazane w tych samych klasyfikacjach w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ. Tymczasem, dochody realizowane w ramach funduszu alimentacyjnego i inne dochody związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, ujmowane są przez Urząd Gminy w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ w klasyfikacji odpowiadającej rodzajowi dochodu. Ujęcie dochodów w § 2360 sprawozdania Rb-27S następuje dopiero w zbiorczym sprawozdaniu, po podzieleniu kwot (przekazanych przez Urząd) przez zarząd JST w ewidencji budżetu.

Dochody wykazane w sprawozdaniu Rb-27ZZ z tytułu zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosły 75.426,74 zł ogółem, w tym 58.468,57 zł kwota przekazana na rachunek Urzędu Wojewódzkiego oraz dochody potrącone przez jednostkę samorządu terytorialnego w kwocie 16.958,17 zł. Obroty na koncie 222-4 wynosiły natomiast 76.741,86 zł. Różnica w kwocie 1.315,12 zł stanowiła nienależnie pobrane świadczenia oraz odsetki od tych świadczeń z lat ubiegłych, które zostały zwrócone przez świadczeniobiorców w 2021 roku.

Paragraf 236 - Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami - nie może występować w jednostce realizującej zadania, ponieważ dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami należne są jednostce samorządu terytorialnego, a nie jednostce budżetowej. Należy także zwrócić uwagę, iż zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U z 2020 r., poz. 1564 ze zm.), jednostka realizująca nie wykazywała w sprawozdaniu Rb-27ZZ dochodów potrąconych na rzecz jednostki samorządu terytorialnego lecz - na podstawie § 6 ust. 2 - dokonuje tego zarząd jednostki samorządu terytorialnego. Tożsame regulacje znajdują się w przepisach obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 144 ze zm.).

Dane w sprawozdaniu Rb-27S jednostki samorządu terytorialnego, ujęte w § 236 - Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych

ustawami, powinny być zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27ZZ Urzędu Gminy w Parzęczewie i oparte na tym sprawozdaniu.

Sprawozdanie jednostkowe Rb-27ZZ sporządzają jednostki organizacyjne bezpośrednio realizujące zadania (m.in. ośrodki pomocy społecznej a przypadku kontrolowanej jednostki jest to Urząd Gminy). W sprawozdaniu jednostkowym jednostka organizacyjna podaje dane zgodne z ewidencją księgową według podziałek klasyfikacji budżetowej, nie wypełnia jednak kolumny „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”. Kolumna ta jest wypełniana wyłącznie w sprawozdaniu sporządzonym przez zarząd JST (zbiorczym). W kolumnie tej wykazywane są dochody wykonane, należne jednostkom samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych przepisów, tzn. niestanowiące dochodów budżetu państwa.

Wykazane w omawianej kolumnie kwoty (w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27ZZ) powinny być zgodne z danymi ujętymi w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S, sporządzonym przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego, w kolumnie Dochody wykonane (wpływy minus zwroty), w paragrafie 236 - Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami. Zatem podstawą sporządzenia przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego zbiorczego sprawozdania Rb-27S w omawianym zakresie (§ 236) są dane wynikające ze zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ, a nie dane ze sprawozdań jednostkowych Rb-27S sporządzonych przez jednostki organizacyjne. Dane te są prezentowane w sprawozdaniu Rb-27S sporządzanym dla jednostki samorządu terytorialnego, jako organu i jednostki budżetowej.

11. Ewidencja zwrotu nienależnie wypłaconych z budżetu świadczeń w ewidencji budżetu gminy (organu) przebiegała następująco: [1] wpływ świadczeń przekazanych przez Urząd Gminy Wn 133-4 Ma 222-4 (analitki dotyczące dochodów przekazywanych do Urzędu Wojewódzkiego); [2] zwrot świadczeń do UW - Wn 224-4 Ma 133-4; [3] Wn 222-4 Ma 224-4 – przeksięgowanie na konto 224 kwoty świadczeń alimentacyjnych podlegających zwrotowi do UW.

W ewidencji budżetu nienależnie pobranym świadczeniom nie była nadawana klasyfikacja i nie były one ujmowane zarówno po stronie dochodów, jak i po stronie wydatków. W ewidencji Urzędu Gminy wpływ zwrotu nienależnie pobranych świadczeń ewidencjonowany był jako dochód z odpowiednią klasyfikacją (Wn 130 Ma 222) a przekazanie do budżetu oznaczane było jako zwrot dochodu i ujmowane w tej samej klasyfikacji poprzez zapis odwrotny (Wn 222 Ma 130), co powodowało, że dochód w klasyfikacji po uwzględnieniu zwrotów wynosił 0,00 zł. Zatem nienależnie pobrane świadczenia z lat ubiegłych nie były wykazywane w sprawozdaniach Rb-27S po stronie dochodów, jak i w sprawozdaniach Rb-28S po stronie wydatków (w zakresie przekazania do UW).

Podlegające zwrotowi do budżetu państwa kwoty nienależnie wypłaconych świadczeń powinny być planowane jako dochody budżetu, na co pośrednio wskazuje art. 257 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.), zgodnie z którym – zarząd jednostki samorządowej może dokonywać zmian w planie dochodów i wydatków budżetu w zakresie dochodów i wydatków jednostki samorządu terytorialnego związanych ze zwrotem dotacji otrzymanych z budżetu państwa lub innych jednostek samorządu terytorialnego.

W zakresie nienależnie pobranych świadczeń z lat ubiegłych zrealizowane przez jednostkę budżetową (Urząd Gminy) dochody, podlegają przekazaniu na

rachunek budżetu (organu). Z uwagi na źródło finansowania świadczeń dochody należy jednak przekazać (w postaci wydatku budżetu JST) do budżetu państwa. Wydatek zrealizuje jednostka budżetowa, np. urząd JST (organ - budżet nie dokonuje bezpośrednio wydatków).

12. W zakresie zgodności pomiędzy obrotami konta 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych (ewidencja Urzędu Gminy) i sprawozdaniem jednostkowym Rb-27S składanym przez Urząd Gminy w Parzęczewie za 2021 rok, ustalono że obroty konta 222 za 2021 rok w ewidencji Urzędu Gminy w Parzęczewie wyniosły 9.018.116,43 zł, natomiast dochody wykonane wg sprawozdania jednostkowego Rb-27S Urzędu Gminy za 2021 rok wynosiły 8.940.108,31 zł. Różnica w kwocie 78.008,12 zł dotyczyła zasadniczo podatku od towarów i usług jaki pozostał na rachunku dochodów Urzędu na dzień 31 grudnia 2021 roku i wraz z innymi dochodami został odprowadzony na rachunek budżetu w dniu 31 grudnia 2021 roku, lecz nie został rozksięgowany na właściwe konto (225 lub 221), tylko pozostał jako saldo na koncie 222, co opisano już wcześniej.
13. W jednostce nie opracowanego zasad ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375). Stosownie do regulacji zawartych w § 9 ust. 1 ww. rozporządzenia - ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej.
14. W zakresie ewidencji dotacji udzielanych przez Urząd Gminy w Parzęczewie stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - dotacja podmiotowa udzielana jednostkom oświatowym w 2022 roku została podzielona dla celów rozliczeniowych na „część podmiotową” oraz „część celową” (tzw. „przedszkolna dotacja celowa” otrzymywana z Urzędu Wojewódzkiego). „Cześć podmiotowa” ewidencjonowana była poprzez zapis Wn 810 Ma 130 z pominięciem konta 224 (jednoczesne udzielenie dotacji i jej rozliczenie), natomiast wyodrębniona z dotacji podmiotowej dotacja celowa była ewidencjonowana poprzez zapisy na kontach Wn 224 Ma 130 – udzielenie dotacji, oraz Wn 810 Ma 224 - rozliczenie dotacji.

Wobec powyższego należy zwrócić uwagę na niejednorodność w sposobie ewidencji dotacji podmiotowej, która nie wynikała z przyczyn obiektywnych, jak też na pomijanie w ewidencji dotacji podmiotowej konta 224, co stoi w sprzeczności z regulacjami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, z których wynika, że konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych, a także do ewidencji rozliczenia przez instytucje zarządzające i pośredniczące płatności z budżetu środków europejskich. Na stronie Wn konta 224 ujmuje się w szczególności wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący, w korespondencji z kontem 130;

- zwrot dotacji celowej (określonej w budżecie jako dotacja podmiotowa) dla publicznego samodzielnego zakładu opieki zdrowotnej dokonany w dniu 13 grudnia 2022 roku, został zaewidencjonowany w kwocie ujemnej poprzez

zapis Wn 224-2 Ma 130-1. Zgodnie z ww. rozporządzeniem - wartość dotacji zwróconych w tym samym roku budżetowym ujmuje się po stronie Ma konta 224 w korespondencji z kontem 130. Poprawny zapis dotyczący ww. zwrotu powinien być zapisem odwrotnym w stosunku do udzielenia dotacji, tj. Wn 130 Ma 224.

15. Stwierdzono jeden przypadek zobowiązania z tytułu dostaw i usług na kwotę 100,61 zł (szczegółowo opisany w protokole kontroli), którego nie ujęto w księgach rachunkowych 2021 roku. Ponadto w wyniku kontroli dowodów źródłowych za miesiąc grudzień 2021 roku, stwierdzono, że w księgach rachunkowych 2021 roku ujęto koszty z tytułu dostaw i usług roku 2022, tj. dowody księgowe wystawione w grudniu 2021 roku, które dotyczyły zdarzeń gospodarczych następujących w 2022 roku na kwotę 2.527,55 zł. Powyższe stanowiło naruszenie art. 6 ust. 1 i 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, które stanowią, że w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte i przypadające na ich rzecz przychody i obciążające jednostkę koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego niezależnie od terminu zapłaty oraz do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym

W polityce rachunkowości, wprowadzonej zarządzeniem nr 376/21 Wójta Gminy Parzęczew z dnia 17 grudnia 2021 wraz ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem nr 531/22 z dnia 30 listopada 2022 roku, określono że koszty dotyczące kwartalnego okresu sprawozdawczego obejmują wszystkie dowody wewnętrzne i zewnętrzne odnoszące się do operacji gospodarczych tego okresu, otrzymane najpóźniej do dnia 8 każdego miesiąca po upływie kwartału. Wyjątek stanowi zamknięcie roku obrotowego, gdzie uwzględnia się wszystkie operacje gospodarcze, ujawnione do momentu zamknięcia ksiąg rachunkowych.

16. Na saldzie Wn konta 201 pozostawała na dzień 31 grudnia 2021 roku kwota 1.283,46 zł (rejestr dochodów Urzędu), która stanowiła należności dotyczące okresu 2011-2016. Jednostka nie wskazała, jakie czynności podjęto w stosunku do ww. należności w celu ich wyegzekwowania. Dopiero w trakcie kontroli ww. kwoty zostały przeanalizowane pod kątem przedawnienia i ewentualnego wyksięgowania z ewidencji.

Należy mieć na uwadze, że termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe określa art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 1360 ze zm.). W świetle art. 118 ustawy Kodeks cywilny - termin przedawnienia do dnia 8 lipca 2018 roku wynosił 10 lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - 3 lata. Od dnia 9 lipca 2018 roku przepis art. 118 Kodeksu cywilnego brzmi - jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

Warunkiem skutecznego dochodzenia należności budżetowych jest niedopuszczenie do ich przedawnienia. Aby zapewnić przerwanie biegu przedawnienia roszczeń, należy m.in. dochodzić zaległych kwot w drodze postępowania sądowego.

17. W zakresie bilansu jednostki budżetowej, sporządzonego za 2021 rok stwierdzono, że po stronie pasywów w poz. D.II.2 – Zobowiązania wobec

budżetów wykazano kwotę 1.201.618,98 zł, tj. saldo konta 225 oraz konta 245 – wpływy do wyjaśnienia. Kwoty do wyjaśnienia wynikające z konta 245 zasadniczo należy wykazywać w bilansie w pozycji D.II.5 – Pozostałe zobowiązania.

18. Przypis dochodów Skarbu Państwa następował poprzez zapis Wn 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych / Ma 225 – Rozrachunki z budżetami, co oznaczało, że należności realizowane na rzecz innych jednostek ujmowano jako zobowiązania wobec tych jednostek. Z powyższego wynika, że w jednostce należności z tytułu dochodów Skarbu Państwa były ewidencjonowane według zasad przewidzianych przepisami prawa mającymi zastosowanie do końca 2010 roku. Wówczas przy ewidencji należności związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej obowiązywały regulacje zawarte w § 7 ust. 2 i 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 142, poz. 1020 ze zm.), stanowiące że - należności realizowane na rzecz innych jednostek ujmuje się jako zobowiązania na rzecz tych jednostek, a odpisy aktualizujące wartość tych należności obciążają zobowiązania wobec tych jednostek. W obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wymienione regulacje już nie występują. Tym samym, brak jest podstaw do ujmowania należności realizowanych na rzecz innych jednostek jako zobowiązania wobec tych jednostek. Zobowiązanie wobec Skarbu Państwa powstaje bowiem dopiero w momencie otrzymania (wpływu) należnej kwoty. Opis zasad funkcjonowania konta 720 zawarty w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów, określa że na koncie tym ewidencjonuje się przychody z tytułu dochodów budżetowych związanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w szczególności dochodów, do których zalicza się podatki, składki, opłaty, inne dochody budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek, należne na podstawie odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych. Zatem z opisu do ww. konta wynika, że wszystkie dochody również należne Skarbowi Państwa ewidencjonuje się na tym koncie jako przychody jednostki budżetowej. Świadczenia w ramach funduszu alimentacyjnego wypłacane są z budżetu gminy, gdyż przyznawanie i wypłata tych świadczeń jest zadaniem z zakresu administracji rządowej zleconym gminie. Aby zachodziła zgodność wpływów na rachunek bankowy z ewidencją i sprawozdawczością, konieczna jest ewidencja dochodów dłużników alimentacyjnych w kwocie, która wpływa na rachunek bankowy. Odpowiednia ewidencja analityczna na kontach 720, 221 pozwoli na uzyskanie informacji o dochodach z tytułu realizacji zadań w części stanowiącej dochody Skarbu Państwa, jak i w części należnej Gminie.
19. Środki trwale ewidencjonowano na koncie 011 poprzez zapis: Wn konto 011 – Środki trwale / Ma konto 800 – Fundusz jednostki, co było niezgodne z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W powyższym rozporządzeniu określono, że konto 080 – Środki

trwale w budowie (inwestycje) służy do ewidencji kosztów środków trwałych w budowie oraz do rozliczenia kosztów środków trwałych w budowie na uzyskane efekty inwestycyjne. Na stronie Ma konta 080 ujmuje się wartość uzyskanych efektów, w szczególności: 1) środków trwałych; 2) wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych w budowie. Wobec powyższego przyjęcie środka trwałego w ramach zakończonego zadania inwestycyjnego należy ujmować w ewidencji poprzez zapis: Wn 011 Ma 080.

20. Wpływ dofinansowania w księgach Urzędu Gminy ewidencjonowany był poprzez zapisy: [1] Wn 800, Ma 221 - przeksięgowanie dofinansowania w ewidencji Urzędu Gminy na fundusz jednostki, [2] Wn 221, Ma 720 - zaliczenie dochodów nieprzypisanych do przychodów jednostki. Należy wskazać, że taki sposób ewidencji jest niezgodny z systematyką określoną w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z § 9 ww. rozporządzenia - do przychodów urzędu jednostki samorządu terytorialnego zalicza się dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego nieujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych. Należy wskazać, że do dochodów budżetu nieujętych w planach finansowych innych niż urząd samorządowych jednostek budżetowych zaliczane są przede wszystkim dotacje, subwencje, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz ze źródeł zagranicznych. Zgodnie z opisem do konta 901 zamieszczonym w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia na stronie Ma konta 901 w korespondencji z kontem 133 ujmuje się dochody budżetu:
- z innych tytułów, w szczególności subwencje i dotacje;
 - pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
 - pochodzące z budżetu Unii Europejskiej.

Zatem wpływ tych dochodów następuje bezpośrednio na rachunek budżetu bez udziału jednostek organizacyjnych, a co za tym idzie nie są one ujmovane w planach finansowych tych jednostek. Zgodnie z przyjętymi zasadami ewidencjonowania przychodów, o których mowa w § 9 rozporządzenia, powinny być one ujmovane po stronie Wn na koncie 800 – Fundusz jednostki w korespondencji z kontem 720 - Przychody z tytułu dochodów budżetowych (strona Ma). Saldo konta 720 na koniec roku podlega przeksięgowaniu na konto 860 – Wynik finansowy, a następnie saldo konta 860 po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego zostaje przeniesione na konto 800, co oznacza, że taki sposób ewidencji dochodów wpływających bezpośrednio na rachunek, a nieujętych w planach finansowych innych jednostek organizacyjnych pozostaje neutralny dla ewidencji księgowej, gdyż po dokonaniu wszystkich księgowañ nie zmienia stanu funduszu jednostki. Ponadto pominięcie w przedstawionym schemacie ewidencji, księgowania ww. przychodów przy użyciu konta 221 jest zasadne, z uwagi na fakt, że eliminuje on problem zawyżonych należności oraz dochodów ujmovanych w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu z wykonania planu dochodów.

W zakresie planowania i prognozowania wielkości finansowych w budżecie i w wieloletniej prognozie finansowej oraz w zakresie wykonywania budżetu

Według budżetu gminy na 2021 rok i jego zmian w trakcie roku oraz sprawozdania

kwartalnego Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie, planowany deficyt na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosił 282.017,97 zł, a faktycznie osiągnięto nadwyżkę w kwocie 3.123.072,21 zł. Podobnie wg budżetu gminy na 2022 rok i jego zmian w trakcie roku oraz sprawozdania kwartalnego Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie - planowana nadwyżka na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła 323.333,38 zł, a faktycznie osiągnięto nadwyżkę w kwocie 3.138.908,16 zł. Powyższe świadczy o tym, że w 2021 i 2022 roku Gmina Parzęczew nie monitorowała na bieżąco możliwości wykonania dochodów i wydatków budżetu. Brak realnego planowania budżetu Gminy mógł prowadzić do błędnej oceny możliwości finansowych kontrolowanej jednostki samorządowej, przeprowadzanej przez organ stanowiący – Radę Gminy Parzęczew, jak również przez organ nadzoru – RIO. Przyczyny znaczącej różnicy pomiędzy planowanym deficytem/nadwyżką a faktycznie wykonaną nadwyżką w latach 2021 - 2022 opisano w protokole kontroli.

W zakresie realizacji dochodów budżetowych

1. Podatnik w deklaracji wykazywał w budowlach związanych z działalnością gospodarczą „kontenery” stanowiące jego własność. Podatnik składał w latach 2021 – 2022 korekty deklaracji, w których zwiększał lub zmniejszał wartość kontenerów znajdujących się na działce (...) ⁴. Organ podatkowy w trakcie kontroli RIO podjął próby skontaktowania się z podatnikiem w celu ustalenia czy kontenery te spełniają przesłanki budowli, jednak podatnik nie zareagował na te próby.

Organ podatkowy na podstawie przedłożonych przez podatnika dokumentów i wyjaśnień powinien dokładnie przeanalizować czy obiekt nazwany w deklaracji „kontenerem” i wykazany jako budowla, rzeczywiście jest kontenerem, czy też jest to obiekt mający inne cechy, któremu nadano jedynie taką nazwę. Na taką konieczność zwracają uwagę w swoich orzeczeniach sądy administracyjne, stwierdzając, iż o prawnopodatkowej kwalifikacji obiektu decyduje nie nazwa, ale jego rzeczywiste cechy i funkcje.

Należy wskazać, na wyrok NSA w Warszawie z dnia 15 marca 2016 r., sygn. akt II FSK 84/14, w którym Sąd stwierdził, że ocena, czy kontener może zostać opodatkowany podatkiem od nieruchomości jako budowla (jej część), zależna jest od wykazania, że mieści się on w katalogu wymienionym w art. 3 pkt 3 Prawa budowlanego. O ile na gruncie Prawa budowlanego katalog ten można uznać za otwarty, o tyle na gruncie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych będzie to katalog zamknięty. Sąd uznał, że mobilne kontenery służące jako zaplecze sanitarne, narzędziowe i biurowe, np. na budowach, nie są obiektami opisanymi w przytoczonym przepisie, nie można więc uznać ich za budowle, a co za tym idzie - nie podlegają w ogóle opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości.

Ponadto w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 września 2011 roku, sygn. akt P-33/09, za budowle mogą zostać uznane jedynie budowle wymienione *expressis verbis* w art. 3 pkt 3 ustawy - Prawo budowlane, w innych przepisach tej ustawy lub załączniku do niej, będące wraz z instalacjami i urządzeniami obiektem budowlanym. Również w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 3 lutego 2014 roku, sygn. akt II FPS 11/13, stwierdzono, że obiekt kontenerowy nie może zostać uznany za

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

budowlę, w rozumieniu ustawy podatkowej, bowiem jego rzeczywiste cechy i funkcje nie są tożsame z istotnymi parametrami funkcjonalnymi i technicznymi budowli wyszczególnionych w art. 3 pkt 3 Prawa budowlanego.

Z uwagi na dużą różnorodność obiektów kontenerowych nie można ustalić jednoznacznych i uniwersalnych zasad klasyfikacji tego rodzaju obiektów dla potrzeb podatku od nieruchomości. Każdy przypadek powinien być rozpatrywany indywidualnie. Bardzo istotną kwestią przy klasyfikacji kontenerów dla celów podatku od nieruchomości powinna być analiza ich cech konstrukcyjnych i technicznych. Pomocna na tym etapie może okazać się zgromadzona dokumentacja budowlana i wiedza z zakresu prawa budowlanego.

Stosownie do art. 272 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity, Dz. U. z 2022 r., poz. 2651 ze zm.) - organy podatkowe dokonują czynności sprawdzających, mających na celu: sprawdzanie terminowości składanych deklaracji oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Ponadto zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy - w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

2. W przypadku opodatkowania podatnika nr (...) ⁵ łącznym zobowiązaniem pieniężnym stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - z decyzji w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego na rok 2021 wynikało między innymi, że opodatkowano budynki mieszkalne o pow. 342 m² (342 m² x 0,82 zł = 280 zł), natomiast z informacji złożonej w 2021 roku wykazano budynki mieszkalne o powierzchni 312 m², a z informacji złożonej na 2023 rok - 342 m². Organ podatkowy nie wyjaśnił powyższych rozbieżności;
 - podatnik nie składał informacji na podatek rolny w sytuacji zmiany powierzchni przedmiotu opodatkowania, a organ podatkowy nie wzywał podatnika do złożenia informacji i wydawał decyzje zmieniające wymiar łącznego zobowiązania pieniężnego na podstawie otrzymanych zawiadomień o zmianach ewidencyjnych ze Starostwa Powiatowego w Sieradzu oraz otrzymanych aktów notarialnych. Powierzchnia wynikająca ze złożonych informacji na podatek rolny i od nieruchomości była niezgodna ze stanem faktycznym i z decyzjami określającymi łączny wymiar zobowiązania pieniężnego;

Zgodnie z art. 6a ust. 5 i 8a ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 333) - osoby fizyczne, z zastrzeżeniem ust. 10, są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informacje o gruntach, sporządzone na formularzach według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku rolnego, lub o zaistnieniu zmian, o których mowa w ust. 4. Informacje o gruntach oraz deklaracje na podatek rolny mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- podatnik zgłosił w latach 2021-2022 do opodatkowania podatkiem od nieruchomości według stawek najwyższych powierzchnię 8.000 m² jako grunty pod działalność gospodarczą. W koncesjach (opisanych w protokole kontroli) dla złóż (...) ⁶ określono łączną powierzchnię obszarów górniczych na 58.548 m² i terenów górniczych na 58.548 m². Z ustaleń RIO wynikało, że powierzchnia gruntów opodatkowanych podatkiem od nieruchomości mogła być zaniżona. Dokładna powierzchnia gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej powinna zostać ustalona przez organ podatkowy, który wymierzając podatek od nieruchomości za grunty, z których pozyskiwane były lub pozyskiwane są kopaliny, musi mieć na uwadze, że opodatkowaniu podlega nie tylko powierzchnia samego wyrobiska, ale również obszar niezbędny do prawidłowej eksploatacji złoża.
- 3. Podatnik nr (...) ⁷ jest właścicielem działek nr (...) ⁸ o powierzchni 0,4792 ha oznaczonej jako Bi oraz działki nr (...) ⁹ o powierzchni 0,1171 ha oznaczonej jako Bi. Na wypisie z ewidencji gruntów dla ww. działek widniała uwaga dotycząca działki (...) ¹⁰, że została ona zakupiona z przeznaczeniem na powiększenie nieruchomości sąsiedniej. Ze złożonej przez podatnika na 2017 rok informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego wynikało, że powierzchnia działki (...) ¹¹ wraz z budynkami na niej znajdującymi się została opodatkowana jako związana z działalnością gospodarczą, natomiast powierzchnia działki (...) ¹² wraz z budynkami na niej znajdującymi się została opodatkowana jako pozostałe grunty i budynki. Z ortofotomapy satelitarnej wynikało, że powierzchnia działki (...) ¹³ jest powierzchnią

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

przynależną do powierzchni działki (...) ¹⁴, na której prowadzona jest działalność gastronomiczno-hotelarska, co również potwierdza powyżej przytoczona adnotacja w ewidencji gruntów. Organ podatkowy powinien zatem przeprowadzić postępowanie wyjaśniające co do prawidłowości opodatkowania gruntów - działka nr (...) ¹⁵ i budynków znajdujących się na niej.

Ponadto z aktu notarialnego Rep. A nr 226/2007 z dnia 25 stycznia 2007 roku, na podstawie którego podatnik zakupił działkę (...) ¹⁶ wynikało, że na terenie tej działki znajdują się budynki o powierzchni użytkowej 1.075 m² natomiast podatnik opodatkował powierzchnię 928,20 m² jako związaną z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz powierzchnię 133,80 m² jako budynki pozostałe, co łącznie dawało powierzchnię 1.062 m². Z aktu wynikało również, że na terenie działki znajdują się następujące budowle: [1] plac betonowy; [2] droga betonowa o dł. 115mb; [3] ogrodzenie o dł. 252 mb; [4] sieć ciepła o dł. 10 mb poza ewidencją; [5] sieć wodociągowa żeliwna o długości 122 mb poza ewidencją, sieć kanalizacyjna żeliwna o dł. 299 mb poza ewidencją; [6] sieć elektryczna kablowa o dł. 517 mb własność ZE Łódź; [7] sieć teletechniczna kablowa własność GWŁ. Organ podatkowy powinien zatem przeprowadzić postępowanie wyjaśniające co do braku opodatkowania budowli, tj. placu, drogi i ogrodzenia oraz w zakresie powierzchni użytkowej budynków znajdujących się na działce (...) ¹⁷.

4. W przyjętych do kontroli decyzjach dotyczących ulg w zapłacie podatku od nieruchomości, w których organ podatkowy nie zgromadził w toku postępowania podatkowego wystarczającego materiału dowodowego potwierdzającego trudną sytuację finansową podatnika.

Zgodnie z art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa, organ podatkowy w toku postępowania podatkowego winien podjąć wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w tymże postępowaniu. Stosownie do art. 180 § 1 ww. ustawy - jako dowód w prowadzonym postępowaniu należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Jak wskazuje art. 187 § 1 ustawy - organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy, a następnie na podstawie całego zebranego materiału dowodowego - w myśl art. 191 ww. ustawy -

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

poddać ocenie, czy dana okoliczność została udowodniona. Ponadto, zgodnie z § 4 art. 210 powołanej ustawy - uzasadnienie faktyczne decyzji zawiera w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności, uzasadnienie prawne zaś zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa.

5. W przypadku dwóch decyzji organu podatkowego w sprawie zwolnienia z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów na powiększenie gospodarstwa rolnego zastosowano niewłaściwy okres udzielenia zwolnienia oraz następujący po nim okres obniżenia podatku o 75% i 50%. Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatku rolnym - z podatku rolnego zwolnione zostały grunty przeznaczone na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego do powierzchni nieprzekraczającej 100 ha będące przedmiotem prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego, nabyte w drodze umowy sprzedaży. Stosownie do art. 12 ust. 2 ww. ustawy okres zwolnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, wynosi 5 lat, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub prawa wieczystego użytkowania, ustanowiono prawo wieczystego użytkowania gruntów lub objęto grunty w trwałe zagospodarowanie w drodze umowy.

Ponadto art. 13d ust. 1 ustawy o podatku rolnym stanowi, że zwolnienia i ulgi podatkowe określone w art. 12 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz pkt 8-13, a także w art. 13b stosuje się z urzędu, a pozostałe zwolnienia i ulgi podatkowe na podstawie decyzji wydanej na wniosek podatnika. Natomiast stosownie do art. 13d ust. 3 ww. ustawy - zwolnienia i ulgi podatkowe udzielone na wniosek podatnika stosuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.

Do wyżej wymienionych decyzji zostały wydane w dniu 16 marca 2023 roku postanowienia nr 3121.160029.02.2023 i 3121.30014.02.2023 o sprostowaniu oczywistych omyłek w sentencji ww. decyzji dotyczących okresu zwolnienia z obowiązku regulowania podatku rolnego oraz ulgi polegającej na obniżeniu w pierwszym roku po zakończeniu okresu zwolnienia o 75% i w drugim roku o 50% podatku rolnego.

6. W sprawozdaniach Rb-27S, sporządzonych na koniec 2021 i 2022 roku, w kwocie zaległości wykazano zaległości podatnika nr konta wymiarowego:
 - (...) ¹⁸ będącego podatnikiem podatku od środków transportowych (osoba prawna) – zaległości w kwocie 680 zł, w stosunku, do którego Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieście w Łodzi XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego ogłosił w dniu 29 stycznia 2019 roku upadłość;
 - (...) ¹⁹ będącego podatnikiem podatku od nieruchomości (osoba prawna) – zaległości w kwocie 139.960,31 zł, w stosunku, do którego Sąd Rejonowy dla

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Łodzi – Śródmieścia w Łodzi XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego ogłosił w dniu 29 stycznia 2019 roku upadłość;

- (...) ²⁰ będącego podatnikiem łącznego zobowiązania pieniężnego (osoba fizyczna) – zaległości w kwocie 36.755,10 zł, w stosunku do którego Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Gospodarczy w dniu 21 lipca 2021 roku ogłosił upadłość konsumentką.

W kolumnie „zaległości netto” nie wykazuje się zaległości podatnika w upadłości. Zaległości podatnika w upadłości nie mogą być egzekwowane. Wynika to z przepisu art. 146 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1520 ze zm.), zgodnie z którym - postępowanie egzekucyjne skierowane do majątku wchodzącego w skład masy upadłości, wszczęte przed dniem ogłoszenia upadłości, ulega zawieszeniu z mocy prawa z dniem ogłoszenia upadłości. Postępowanie to umarza się z mocy prawa po uprawomocnieniu się postanowienia o ogłoszeniu upadłości. Po dniu ogłoszenia upadłości niedopuszczalne jest skierowanie egzekucji do majątku wchodzącego w skład masy upadłości. Należności te wykazuje się jedynie w kolumnie 9 Rb-27S “Należności ogółem do zapłaty”.

Powyższe naruszało § 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, który stanowił, że w odpowiednich kolumnach „Saldo końcowe” wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone) ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych; w kolumnie "zaległości netto" nie należy wykazywać zaległości płatnych w ratach (jeżeli termin spłaty raty nie minął), odroczonej (w przypadku gdy odroczonej termin płatności nie minął), kwot objętych wstrzymaniem wykonania decyzji na mocy postanowienia organu podatkowego, sądu administracyjnego lub odrębnych przepisów oraz zaległości objętych postępowaniem ugodowym, układowym lub restrukturyzacyjnym. Od dnia 22 stycznia 2022 roku w powyższym zakresie obowiązuje § 3 ust. 1 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

7. Załączniki do uchwał Rady Gminy określających stawki podatku od środków transportowych na lata 2021-2022 wskazywały wysokość stawek rocznych podatku dla: [1] samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton; [2] ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton; [3] przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością pozarolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego; [4] autobusów, w zależności od: [a] dopuszczalnej

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

masy całkowitej lub liczby miejsc do siedzenia (autobusy) oraz [b] spełnienia norm czystości spalin EURO lub posiadania katalizatora. Różnicując stawki według ogólnego kryterium „wpływ na środowisko naturalne”, których wysokość uzależniono w tym przypadku od spełnienia norm czystości spalin EURO lub posiadania katalizatora, Rada Gminy w Parzęczewie nie odniosła się do pojazdów, które również spełniają wymagane przepisami normy czystości spalin, a nie posiadają przedmiotowych urządzeń (bądź przestały one spełniać swoją funkcję, tj. wpływ na ochronę środowiska). Kryterium „wpływu na środowisko naturalne” jest ściśle uzależnione od wieku pojazdu. Nowe pojazdy są mniej szkodliwe dla środowiska, co pozwala stwierdzić, że ustalenie stawek w zależności od wpływu na środowisko naturalne zawiera w sobie wymóg uwzględnienia wieku pojazdu. Ministerstwo Finansów w wyjaśnieniach wskazuje, że pod pojęciem "wpływ na środowisko naturalne" należy rozumieć poziom emisji spalin i hałasu wynikający z odpowiednich certyfikatów uzyskiwanych przez producentów i importerów pojazdów (certyfikaty 0,1,2,3,4,5,6). Wskazano również, że w przypadku gdy właściciel zarejestrowanego pojazdu występuje z wnioskiem o dokonanie w dowodzie rejestracyjnym wpisu potwierdzającego spełnienie przez dany pojazd innej normy dotyczącej poziomu emisji spalin Euro, niż to wynika z ustalenia na podstawie roku produkcji pojazdu, organ rejestrujący umieszcza adnotację o normie dotyczącej poziomu emisji spalin Euro na podstawie oświadczenia producenta pojazdu lub jego upoważnionego przedstawiciela albo na podstawie jednego z dokumentów, o którym mowa powyżej. Ponadto Ministerstwo Finansów w wyjaśnieniach wskazywało, że wspomniane certyfikaty mogą być jednym z kryteriów składających się na pojęcie "wpływ pojazdu na środowisko naturalne". Takimi kryteriami mogą być też: rodzaj paliwa, czy też wspomniany wyżej wiek pojazdu. Artykuł 10 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 70) daje radom gmin, określającym wysokość stawek podatku od środków transportowych, uprawnienie do różnicowania wysokości stawek w odniesieniu do niektórych rodzajów środków transportowych. Wśród kryteriów, według których może nastąpić różnicowanie wysokości stawek, ustawa wskazuje, m. in. wpływ środka transportowego na środowisko naturalne. Zgodnie z art. 9 ust. 6 ww. ustawy - wysokość podatku od środków transportowych jest ustalana w drodze tzw. samoobliczenia, tj. w składanej przez podatników deklaracji na podatek od środków transportowych. Podatnik, składając deklarację, obowiązany jest do wskazania, m. in. przedmiotów opodatkowania. Stawkę podatku określa rada gminy uchwałą, uwzględniając górne granice stawek oraz stawki minimalne określone w ustawie. Deklaracje podatkowe powinny odzwierciedlać wszystkie istotne dla wymiaru podatku elementy, tak aby w jednoznaczny i obiektywny sposób umożliwić przypisanie właściwej stawki podatku do przedmiotu opodatkowania, przy uwzględnieniu również wpływu na środowisko naturalne. Mając na uwadze te założenia, w rozporządzeniu z dnia 13 grudnia 2018 roku w sprawie wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2436), określając załącznik DT-1/A do deklaracji, Minister Finansów wskazał w częściach B.1-B.3 w poz. 20 certyfikat Euro (UE/EKG ONZ) z normą Euro od 0 do 6, instalację gazową, pojazd elektryczny, pojazd hybrydowy, pojazd napędzany gazem ziemnym, pojazd napędzany wodorem bądź inne jako cechy pojazdu, które wpływają na środowisko naturalne.

Pozycję katalizator usunięto z załącznika DT-1/A do deklaracji DT-1 na wniosek Ministra Infrastruktury w toku konsultacji międzyresortowych, którym poddany został projekt rozporządzenia, gdyż informacja o występowaniu w pojeździe katalizatora nie jest istotna z punktu widzenia wpływu pojazdu na

środowisko naturalne (odpowieź Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów - z upoważnienia Ministra - na interpelację nr 1862 w sprawie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).

Katalizator samochodowy spełniający funkcję pozasilnikowego systemu zmniejszania ilości szkodliwych składników spalin jest częścią układu wydechowego wszystkich współczesnych samochodów. Różne rodzaje stosowanych katalizatorów oraz ciągły postęp w tej dziedzinie powodują, że informacja o posiadaniu katalizatora nie daje jednoznacznych wskazań odnośnie poziomu emitowanych przez pojazd zanieczyszczeń. Zgodnie z informacją Ministerstwa Infrastruktury, jedynie poziom emisji zanieczyszczeń gazowych, tzw. normy Euro, jednoznacznie definiują wpływ pojazdu silnikowego na środowisko naturalne.

Określenie norm Euro jako obiektywnego wskaźnika poziomu emisji spalin ma na celu ujednoczenie stosowanych kryteriów podczas różnicowania wysokości stawek podatku przez rady gmin. Równocześnie normy Euro jako miary standaryzowane, poświadczane certyfikatami, umożliwiają prawidłowe przypisanie stawki do posiadanego środka transportu w procesie określenia wysokości podatku, eliminując subiektywne postrzeganie możliwego wpływu katalizatora na proces redukcji poziomu emitowanych spalin.

W związku z powyższym należy wskazać na konieczność analizy praktyki przyjmowania jako samodzielnego kryterium różnicowania stawek posiadanie przez pojazd katalizatora.

8. Gmina Parzęczew nie opracowała planu wykorzystania zasobu nieruchomości w kontrolowanym okresie - lata 2020 - 2022. Stosownie do unormowań wynikających z art. 25 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 344.) - gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, a ponadto na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu, przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażaniu ich, w miarę możliwości, w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej. Plany wykorzystania zasobu opracowuje się na okres 3 lat. Plany zawierają w szczególności: [1] zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste; [2] prognozę: [a] dotyczącą udostępnienia nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu, [b] poziomu wydatków związanych z udostępnieniem nieruchomości zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu, [c] wpływów osiąganych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości, [d] dotyczącą aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości; [3] program zagospodarowania nieruchomości zasobu. W dniu 27 stycznia 2023 roku Wójt Gminy Parzęczew zarządzeniem nr 571/23 przyjął plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Parzęczew na lata 2023-2025, zawierający wszystkie wskazane w art. 25 ust. 2a elementy.
9. W przypadku sprzedaży nieruchomości objętych próbą kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości:

- w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży sporządzonym dla działki nr 176/4 nie zostały zawarte wszystkie informacje wymagane przez art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Gmina Parzęczew nie określiła w wykazie terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ww. ustawy. Zgodnie z art. 34 ust. 1 wskazanej ustawy - w przypadku zbywania nieruchomości osobom fizycznym i prawnym pierwszeństwo w ich nabyciu, z zastrzeżeniem art. 216a, przysługuje osobie, która spełnia jeden warunków określonych w pkt 1 lub 2, jeżeli złoży wniosek o nabycie przed upływem terminu określonego w wykazie, o którym mowa w art. 35 ust. 1; termin złożenia wniosku nie może być krótszy niż 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu;
- Gmina Parzęczew nie zachowała odstępu 6 tygodni, od wywieszenia wykazu (14 czerwca 2021 roku) do publikacji ogłoszenia o przetargu nieograniczonym na zbycie nieruchomości nr 176/4 (6 lipca 2021 roku), czym naruszyła art. 38 ust. 2 w związku z art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami;
- przy sprzedaży nieruchomości nr 176/4 drugi przetarg nieograniczony został ogłoszony w dniu 13 sierpnia 2021 roku, tj. następnego dnia po sporządzeniu informacji o wyniku pierwszego przetargu, w związku z powyższym nie zachowano minimalnego okresu 30 dni odstępu od poprzedniego przetargu, czym naruszono art. 39 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym - jeżeli pierwszy przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, przeprowadza się drugi przetarg;
- operat szacunkowy określający wartość rynkową zbywanych nieruchomości nr 736/13, 736/16, 736/27 i 736/30 został sporządzony przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 25 października 2021 roku, tj. ok. miesiąc po wywieszeniu (30 września 2021 roku) wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zawierającego m. in. cenę nieruchomości, czym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym - wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zawiera cenę nieruchomości w zw. z art. 67 ust. 1 ww. ustawy, który stanowi, że cenę nieruchomości określa się na podstawie jej wartości. Natomiast stosownie do art. 156 ust. 1 oraz ust. 3 ustawy - rzeczoznawca majątkowy sporządza na piśmie opinię o wartości nieruchomości w formie operatu szacunkowego, a operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia, chyba że wystąpiły zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników, o których mowa w art. 154 ustawy;
- przedłożona kontrolującym dokumentacja nie zawierała informacji o udostępnieniu wyciągu z ogłoszenia o przetargu na zbycie nieruchomości nr 736/16 i nr 736/30 w prasie, o którym to obowiązku stanowi § 6 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzenia przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 2213). Zgodnie z powołanym powyżej przepisem - w przypadku przetargu na zbycie nieruchomości, której cena wywoławcza jest wyższa niż równowartość 10.000 euro, wyciąg z ogłoszenia o przetargu zamieszcza się w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest zbywana nieruchomość, ukazującej się nie rzadziej niż raz w tygodniu, co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu.

8. Gmina Parzęczew nie dokonywała aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, ostatnia aktualizacja została przeprowadzona w 2013 roku w oparciu o sporządzone operaty szacunkowe określające wartość nieruchomości. Stosownie do art. 77 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami – wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a, podlega aktualizacji nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie. Zaktualizowaną opłatę roczną ustala się, przy zastosowaniu dotychczasowej stawki procentowej, od wartości nieruchomości określonej na dzień aktualizacji opłaty. Jeżeli wartość nieruchomości gruntowej na dzień aktualizacji opłaty rocznej byłaby niższa niż ustalona w drodze przetargu cena tej nieruchomości w dniu oddania jej w użytkowanie wieczyste, aktualizacji nie dokonuje się. W przypadku nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste na cele mieszkaniowe przepis stosuje się w okresie 5 lat, licząc od dnia zawarcia umowy o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste. Z uwagi na znaczny upływ czasu należy zwrócić uwagę na potrzebę przeprowadzenia postępowań w zakresie jej aktualizacji.
9. W zakresie prawidłowości zawierania umów, opłaty za najem lokali użytkowych i dzierżawę gruntów stanowiących własność Gminy Parzęczew stwierdzono:
- do umowy najmu nr 20/2022 z dnia 31 sierpnia 2022 roku lokalu użytkowego o łącznej powierzchni 231,14 m² z przeznaczeniem na Punkt Przedszkolny, zlokalizowany w budynku Szkoły Podstawowej im. Juliana Tuwima w Parzęczewie, na nieruchomości gruntowej nr 456/1 o powierzchni 2,0889 ha podpisano aneks, którym zwiększono łączną powierzchnię najmu do 444,34 m² oraz zmieniono okres najmu od dnia 1 września 2022 roku do dnia 31 lipca 2023 roku, jak również określono nowy comiesięczny czynsz. Przed podpisaniem aneksu zwiększającego m.in. najmowaną powierzchnię nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 35 ust. 1 i 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami, a mianowicie nie został sporządzony i podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem. Ponadto wykaz ten sporządza się i podaje do publicznej wiadomości, jeżeli po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość;
 - brak konsekwencji i spójności w zapisach dotyczących terminu płatności opłaty rocznej. W przypadku umów dzierżawy na zajęcie pasa drogowego (dróg wewnętrznych): nr 8/2022 z dnia 22 czerwca 2022 roku oraz nr 13/2022 z dnia 12 lipca 2022 roku w wykazie wskazano termin – 14 dni od wystawienia faktury VAT, natomiast zawarte umowy dzierżawy określały termin - 21 dni od otrzymania faktury nie później niż do dnia 31 marca każdego następnego roku kalendarzowego;
 - od nieterminowych wpłat czynszów z tytułu dzierżawy nie pobierano należnych odsetek. W opisanych szczegółowo w protokole kontroli przypadkach jednostka nie naliczała odsetek za zwłokę w zapłacie należności, na podstawie art. 481 § 1 ustawy Kodeks cywilny, zgodnie z którym – jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych - jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

W zakresie realizacji wydatków budżetowych

1. Gmina Parzęczew w związku z konsultacjami społecznymi projektu „Programu Współpracy Gminy Parzęczew z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2022”, zgodnie z § 3 ust 1 oraz § 4 ust. 1 uchwały Rady Gminy Parzęczew nr XLVIII/443/10 w sprawie określenia szczegółowego sposobu przeprowadzania konsultacji, zobowiązana była do zamieszczania informacji o podejmowanych konsultacjach wraz z projektem dokumentu przeznaczonego do konsultacji oraz sprawozdania z przebiegu konsultacji na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy, jak również do publikacji na stronie internetowej gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Parzęczew. Na stronie internetowej gminy oraz w BIP Urzędu zamieszczono w zakładce „Zarządzenia Wójta 2021 rok” zarządzenie nr 357/21 z dnia 4 listopada 2021 roku w sprawie zarządzenia konsultacji ww. Programu. Należy zauważyć, iż ścieżka dostępu do ww. konsultacji społecznych projektu Programu z zakładki prawo gminne/zarządzenia/VIII Kadencja Rady Gminy w Parzęczewie 2018-2023/Zarządzenia Wójta 2021 rok utrudniała zapoznanie się z projektem Programu, stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia, jak również samo zamieszczenie ww. zarządzenia nastąpiło w dniu 26 listopada 2021 roku (tj. po ustalonym terminie na wniesienie uwag do projektu Programu). Ponadto, sprawozdanie z przebiegu konsultacji zostało opublikowane na ww. stronach po upływie ok 6 miesięcy od jego sporządzenia, tj. 20 maja 2022 roku - zgodnie z historią zmian na stronie.
2. W przypadku udzielonej dotacji z pominięciem otwartego konkursu ofert, w tzw. trybie uproszczonym, stowarzyszenie „Orła Bez Granic” niewykorzystaną kwotę dotacji w wysokości 144,26 zł zwróciło na rachunek bankowy Gminy Parzęczew w dniu 1 lipca 2022 roku, tj. z naruszeniem terminu wskazanego w § 9 ust. 2 umowy nr 51/2022, z dnia 21 kwietnia 2022 roku, zgodnie z którym - niewykorzystaną kwotę dotacji należy zwrócić w terminie 15 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego, które nastąpiło 31 maja 2022 roku. W związku z powyższym ww. kwotę Stowarzyszenie winno zwrócić w terminie do 15 czerwca 2022 roku.
3. Gmina Parzęczew nie ogłosiła na stronie BIP informacji o podstawowej kwocie dotacji, statystycznej liczbie uczniów i najbliższej gminie - obowiązujących na dzień 1 stycznia 2022 roku, zgodnie z wymogiem zawartym w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2082 ze zm.). Zgodnie z art. 46 ust. 1 ww. ustawy - w Biuletynie Informacji Publicznej jednostki samorządu terytorialnego, która udziela dotacji, o których mowa w art. 16-21, art. 25 i art. 28, ogłasza się informację o: [1] podstawowej kwocie dotacji, o której mowa w art. 12, oraz jej aktualizacji dokonywanej na podstawie art. 44 ust. 1; [2] statystycznej liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz jej aktualizacji dokonywanej na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy; [3] wskaźniku zwiększającym, o którym mowa w art. 14 ust. 1, 2 i 8, [4] najbliższej gminie lub najbliższym powiecie, o których mowa w art. 10 ust. 1-12 i 15-18 oraz art. 14 ust. 7 ustawy.
4. Na dzień 1 stycznia 2022 roku podstawowa kwota dotacji dla publicznego punktu przedszkolnego została ustalona na podstawie danych przesłanych przez Gminę Ozorków (najbliższa gmina), z których wynikało, że na dzień

1 listopada 2021 roku podstawowa kwota dotacji dla przedszkola publicznego wynosiła 9.935,68 zł rocznie, a statystyczna liczba dzieci w przedszkolach publicznych - 67,33. Należy zauważyć, że podstawowa kwota dotacji w roku budżetowym wyliczana jest na podstawie odpowiednich danych na dzień 1 stycznia roku budżetowego oraz liczby uczniów na dzień 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy.

Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - w przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędącego przedszkolem specjalnym, kwotę dotacji, o której mowa w ust. 1, określa się w wysokości równej 50% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli w najbliższej gminie prowadzącej przedszkole, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego innej formy wychowania przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 10 ust. 19 ww. ustawy - minister właściwy do spraw oświaty i wychowania udostępnia na stronie internetowej urzędu obsługującego tego ministra narzędzie pomocnicze do ustalania, dla każdej gminy dotującej i każdego powiatu dotującego. Na podstawie narzędzia pomocniczego udostępnionego przez ministra do spraw oświaty i wychowania udostępnionego na stronie internetowej urzędu obsługującego tego ministra ustalono, że najbliższą gminą dla Gminy Parzęczew jest Gmina Ozorków.

Zgodnie z art. 10 ust. 20 ww. ustawy - najbliższa gmina lub powiat, o których mowa w ust. 1-12 i 15-18, przekazuje gminie dotującej lub powiatowi dotującemu, o których mowa w art. 16 ust. 1, art. 17 ust. 1 i 3, art. 18 ust. 1, art. 19 ust. 1 i 3, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 1 i 3 oraz art. 25 ust. 1, 2, 4 i 8, dane niezbędne do wyliczenia podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 12, oraz wskaźnika zwiększającego, o którym mowa w art. 14, w terminie 30 dni od dnia wystąpienia przez gminę dotującą lub powiat dotujący o przekazanie tych danych.

W zakresie udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji

1. W wyniku kontroli trzech postępowań o udzielenie zamówień publicznych: [1] pn. "Udzielenie kredytu długoterminowego w transzach w wysokości 1.000.000,00 zł na pokrycie planowanego deficytu"; [2] pn. „Budowa infrastruktury rekreacyjnej w Parzęczewie – Plac Kościuszki” oraz [3] pn. „Przebudowa istniejących miejsc postojowych przy ul. Ozorkowskiej i ul. Stodolnianej w Parzęczewie”, przeprowadzonych w trybie podstawowym bez negocjacji z art. 275 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1710 ze zm.), o wartości szacunkowej poniżej progów unijnych, stwierdzono że zamawiający przed otwarciem ofert nie umieścił na obydwu stronach internetowych prowadzonego postępowania, tj. platformie zakupowej SIDAS PZP oraz na BIP Gminy Parzęczew, informacji o kwocie jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, co było wymagane przez art. 222 ust. 4 ww. ustawy. Gmina Parzęczew zawarła w specyfikacji warunków zamówienia (SWZ) oraz w ogłoszeniu o zamówieniu zapis o dwóch stronach prowadzonego postępowania, tj. platformie zakupowej SIDAS PZP oraz BIP-ie zamawiającego. Zamawiający, który wskazał dwie strony prowadzonego postępowania, ma obowiązek zapewnić na każdej z nich tożsame informacje w tym samym czasie. Informacja o kwocie na sfinansowanie zamówienia

została umieszczona tylko na jednej stronie, co oznaczało naruszenie ww. przepisu.

2. W wyniku kontroli dwóch postępowań o udzielenie zamówień publicznych: [1] pn. "Udzielenie kredytu długoterminowego w transzach w wysokości 1.000.000,00 zł na pokrycie planowanego deficytu"; [2] pn. „Budowa infrastruktury rekreacyjnej w Parzęczewie – Plac Kościuszki”, stwierdzono że zamawiający nie udostępnił treści zapytania do SWZ (bez ujawniania źródła zapytania) wraz z wyjaśnieniami na obydwu stronach internetowych prowadzonego postępowania, tj. platformie zakupowej SIDAS PZP oraz na BIP Gminy Parzęczew, co było wymagane przez art. 284 ust. 6 ww. ustawy. Gmina Parzęczew wskazała w SWZ (w świetle art. 281 ust. 1 pkt 1 ustawy) oraz w ogłoszeniu o zamówieniu (na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 272 ust. 2 ustawy) dwie strony prowadzonego postępowania, tj. platformę zakupową SIDAS PZP oraz BIP zamawiającego. W związku z powyższym zobowiązana była do zamieszczania wszelkich wymaganych informacji i dokumentów zamówienia bezpośrednio związanych z postępowaniem o udzielenie zamówienia na obydwu stronach równocześnie.
3. W wyniku kontroli dwóch postępowań o udzielenie zamówień publicznych: [1] pn. "Udzielenie kredytu długoterminowego w transzach w wysokości 1.000.000,00 zł na pokrycie planowanego deficytu"; [2] pn. „Przebudowa istniejących miejsc postojowych przy ul. Ozorkowskiej i ul. Stodolnianej w Parzęczewie”, stwierdzono że zamawiający nie umieścił na jednej ze stron internetowych prowadzonego postępowania informacji/zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, co było wymagane przez art. 253 ust. 1 i 2 ww. ustawy. Gmina Parzęczew zawarła w SWZ oraz w ogłoszeniu o zamówieniu zapis o dwóch stronach prowadzonego postępowania, tj. platformie zakupowej SIDAS PZP oraz BIP-ie zamawiającego. Tym samym dla prawidłowej realizacji ww. obowiązku zamawiający zobowiązany był do zamieszczenia wymaganych informacji na obydwu wskazanych przez siebie stronach.
4. W wyniku kontroli postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dla zadania pn. "Udzielenie kredytu długoterminowego w transzach w wysokości 1.000.000,00 zł na pokrycie planowanego deficytu", stwierdzono kolejne niżej opisane nieprawidłowości:
 - zamawiający nie zachował należytej staranności przy ustalaniu wartości szacunkowej zamówienia poprzez zaniżenie wartości szacunkowej zamówienia w przeliczeniu na euro. Ustalenie wartości szacunkowej zamówienia publicznego w dniu 30 czerwca 2021 roku dokonał Skarbnik Gminy Parzęczew na kwotę 153.791,69 zł netto (co stanowiło 34.387,61 euro - kurs 4,4723 euro), na podstawie szacunkowego wyliczenia odsetek. Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 1 stycznia 2021 roku w sprawie aktualnych progów unijnych, ich równowartości w złotych, równowartości w złotych kwot wyrażonych w euro oraz średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych lub konkursów - od dnia 1 stycznia 2021 roku średni kurs euro wynosił 4,2693 zł. W związku z powyższym prawidłowa wartość szacunkowa zamówienia w przeliczeniu na euro winna wynosić 36.022,69 euro (153.791,69 zł/ 4,2693 zł = 36.022,69 euro). Nieprawidłowość ta nie miała wpływu na wybór procedury zamówienia i obowiązek stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych;
 - zamawiający nie umieścił na obydwu stronach internetowych prowadzonego postępowania, tj. platformie zakupowej SIDAS PZP oraz na BIP Gminy

Parzęczew, informacji z otwarcia ofert, co było wymagane przez art. 222 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych;

- w protokole postępowania (DRUK ZP-TP), w punkcie 3, wskazano nieprawidłową równowartość w euro wartości zamówienia, winno być 36.022,69 euro; w punkcie 6 lit. C nie wpisano Wójta Gminy Parzęczew jako osoby udzielającej zamówienia; w punkcie 24 nie wymieniono wszystkich członków Komisji przetargowej - zgodnie z zarządzeniem nr 320/21 z dnia 6 sierpnia 2021 roku, oraz w punkcie 30 nie wymieniono wszystkich dokumentów stanowiących załączniki do protokołu, zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Załączniki do protokołu postępowania stanowią oferty, opinie biegłych, oświadczenia, informacja z zebrania z wykonawcami, zawiadomienia, wnioski, dowód przekazania ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, inne dokumenty i informacje składane przez zamawiającego i wykonawców oraz umowa.

5. W wyniku kontroli postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dla zadania pn. „Budowa infrastruktury rekreacyjnej w Parzęczewie – Plac Kościuszki” stwierdzono kolejne niżej opisane nieprawidłowości:

- wykonawca przedstawił zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5% kwoty wynagrodzenia brutto, tj. w kwocie – 138.682,50 zł, w formie ubezpieczeniowej gwarancji. Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek Nr 32GG13/0327/21/0002 z dnia 19 listopada 2021 roku, została wystawiona przez InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S. A. Vienna Insurance Group. Przedstawiona zamawiającemu gwarancja ubezpieczeniowa, w pkt 1 zawierała zapis, iż: *„...gwarantuje nieodwołalnie i bezwarunkowo na zasadach określonych w niniejszej gwarancji zapłatę bezspornych należności” dalej w ppkt a) „ (...) do zapłacenia których na rzez Beneficjenta gwarancji Zobowiązany jest zobowiązany z tytułu zapłaty wymagalnych kar umownych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy (...), dotyczącej budowy infrastruktury rekreacyjnej w Parzęczewie – Plac Kościuszki (...)*”.

Należy wskazać, że ustawa Prawo zamówień publicznych w art. 449 ust. 2 zdefiniowała jedynie cel jaki pełni zabezpieczenie należytego wykonania umowy, tj. zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Zabezpieczenie pełni zatem funkcję kaucji umożliwiającej zamawiającemu pokrycie roszczeń z kwoty zabezpieczenia bez konieczności wykorzystywania procedur sądowych. Gwarancja ma być bezwarunkowa, tj. gwarant nie może wymagać spełnienia dodatkowych warunków ze strony beneficjenta, aby doszło do wypłaty z gwarancji – gwarancja ma stanowić substytut pieniądza. W doktrynie podkreśla się, że zabezpieczenie ma służyć w szczególności pokryciu następujących roszczeń o zapłatę: [1] odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (art. 471 ustawy Kodeks cywilny); [2] odszkodowania z tytułu zwłoki w wykonaniu umowy wzajemnej (art. 491 § 1 ww. ustawy); [3] odszkodowania z tytułu niemożności świadczenia, za którą wykonawca ponosi odpowiedzialność (art. 493 § 1 ww. ustawy); [4] odszkodowania z tytułu szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania z umowy wzajemnej (art. 494 ww. ustawy); [5] kary umownej (art. 483 § 1 ww. ustawy)²¹. Nie można zatem ograniczać roszczeń wyłącznie do należności z tytułu kar umownych. Przedłożona zamawiającemu gwarancja ubezpieczeniowa oraz aneks nr 1 do niniejszej gwarancji stanowił, iż

²¹ I. Skubiszak-Kalinowska, E. Wiktorowska: Prawo zamówień publicznych. Komentarz aktualizowany do art. 147 ustawy Prawo zamówień publicznych; LEX.

zabezpieczenie należytego wykonania umowy miało zastępować wyłącznie kary umowne, co jednocześnie uniemożliwiało wypłatę sumy gwarancyjnej na zaspokojenie innych należności (roszczeń) zgłaszanych przez zamawiającego. Wprawdzie w § 13 zawartej pomiędzy stronami umowy nr 147/2021 uregulowano kary umowne, jednak w praktyce niemożliwe jest objęcie karą wszystkich potencjalnych okoliczności, jakie mogą wystąpić w trakcie realizacji przedmiotu zamówienia. Mając na względzie treść złożonego zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, należy uznać, że wykonawca nie wniósł zabezpieczenia należytego wykonania umowy zgodnego z wymogami wskazanymi w SWZ. Zamawiający winien zakwestionować zapisy gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu z dnia 19 listopada 2021 roku, przedmiotowa gwarancja ograniczała się bowiem wyłącznie do zastępowania wymagalnych kar umownych. Zamawiający winien zatem przed podpisaniem umowy wyegzekwować wniesienie prawidłowego zabezpieczenia (tj. nieograniczonego do kar umownych). Stosownie do treści art. 263 ustawy Prawo zamówień publicznych, jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, uchylał się od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego lub nie wnosił wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający mógł dokonać ponownego badania i oceny ofert spośród pozostałych w postępowaniu wykonawców oraz wybrać najkorzystniejszą ofertę albo unieważnić postępowanie;

- w sporządzonym protokole (DRUK ZP-TP) nie wymieniono wszystkich dokumentów stanowiących załączniki do protokołu, zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
6. W wyniku kontroli postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dla zadania pn. „Przebudowa istniejących miejsc postojowych przy ul. Ozorkowskiej i ul. Stodolnianej w Parzęczewie” stwierdzono kolejne niżej opisane nieprawidłowości:
- w jednostce nie opracowano regulaminu udzielania zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych, a wybór wykonawcy na opracowanie dokumentacji technicznej dla ww. zadania odbył się z pominięciem rozeznania rynku podmiotów, które świadczą w ramach prowadzonej przez nich działalności usługi będące przedmiotem zamówienia. Należy zauważyć, iż porównanie ofert podmiotów działających na rynku pozwala zapewnić konkurencyjność, a co za tym idzie dokonać wyboru możliwie najkorzystniejszej oferty, jak to miało miejsce w przypadku opracowania analogicznej dokumentacji dla zadania pn. „Budowa infrastruktury rekreacyjnej w Parzęczewie – Plac Kościuszki”, również w ramach projektu pn. „Rewitalizacja miejscowości Parzęczew – etap II”, w lipcu tego samego - 2018 roku. Zamawiający po ok. 2 tygodniach podpisał aneks do umowy nr 111/2018, w którym doprecyzował przedmiot zamówienia, wydłużył termin realizacji oraz zwiększył wynagrodzenie wykonawcy o ok. 50%. Ponadto, dokonał aktualizacji niniejszej dokumentacji technicznej zawierając kolejną umowę nr 149/2019 w dniu 18 października 2019 roku ponownie z firmą MAG-BUD, pomimo bezpłatnej możliwości jednej aktualizacji w ciągu 12 miesięcy, tj. w terminie do 20 grudnia 2019 roku.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.) - wydatki powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów; w sposób umożliwiający terminową realizację zadań; w wysokości i terminach

wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Ustalenie wewnętrznych procedur udzielania zamówień publicznych, o wartości poniżej progów, od których jest uzależnione stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych, ma znaczenie z punktu widzenia działań zapewniających zachowanie ww. zasad wydatkowania środków publicznych;

- zamawiający nie umieścił na jednej ze stron internetowych prowadzonego postępowania tj. platformie zakupowej SIDAS PZP informacji z otwarcia ofert, co było wymagane przez art. 222 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych;
- komisja przetargowa zawnioskowała w stosunku do wykonawcy najwyżej ocenionego w części 2/B do złożenia jedynie oświadczenia o aktualności informacji zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z treścią protokołu: „Komisja odstępuje od wezwania wykonawcy na podstawie art. 127 ust 2 ustawy Pzp do złożenia podmiotowych środków dowodowych ponieważ dokumenty zostały załączone do oferty (wykaz robót oraz wykaz osób), dowody potwierdzające należyte wykonanie zamówienia zamawiający posiada, gdyż wykonawca wykonywał, wskazane w załączonym wykazie robót, roboty budowlane na rzecz zamawiającego”. Wnioski komisji zaakceptował Wójt Gminy Parzęczew w dniu 27 września 2021 roku. Należy zauważyć, że w obecnym stanie prawnym, w świetle art. 274 ust. 1 ww. ustawy - zamawiający wzywa wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 5 dni od dnia wezwania, podmiotowych środków dowodowych, jeżeli wymagał ich złożenia w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia, aktualnych na dzień złożenia podmiotowych środków dowodowych. W sytuacji, w której wykonawca składa wraz z ofertą podmiotowe środki dowodowe, znajduje zastosowanie przepis z art. 127 ust 2 niniejszej ustawy mówiący, iż wykonawca nie jest zobowiązany do złożenia podmiotowych środków dowodowych, które zamawiający posiada, jeżeli wykonawca wskaże te środki oraz potwierdzi ich prawidłowość i aktualność. Zatem, co do zasady zamawiający przed wyborem najkorzystniejszej oferty ma obowiązek wezwać wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym terminie, aktualnych na dzień złożenia podmiotowych środków dowodowych, pomimo, że wykonawca samodzielnie złożył je wraz z ofertą. Obowiązek wezwania wykonawcy wynika wprost z przepisu ustawy, jak i treści SWZ rozdziału VIII – wykaz oświadczeń lub dokumentów, potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw wykluczenia pkt 3. Wówczas wykonawca może w odpowiedzi na to wezwanie powołać się na art. 127 ust. 2 ustawy i zaniechać przedłożenia podmiotowych środków dowodowych, wskazując że zamawiający już je posiada i potwierdzając, że środki te są prawidłowe i aktualne. Niemniej jednak w danym stanie faktycznym można przyjąć (mając na względzie okoliczność, że dokumenty podmiotowe wystawił zamawiający), że warunki udziału w postępowaniu zostały potwierdzone;
- wykonawca, który złożył ofertę najkorzystniejszą w części 1/A oraz w części 2/B, firma Drogowa Projektowo-Wykonawcza MAG-BUD Piotr Grzyb, złożył w formie papierowej pismo z potwierdzeniem, „że środki dowodowe dotyczące wykonania robót wykazanych w załączniku nr 6 do SWZ, które są w posiadaniu Gminy Parzęczew są prawidłowe i aktualne”. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych - komunikacja w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w tym wymiana informacji oraz przekazywanie dokumentów lub oświadczeń między zamawiającym, a wykonawcą odbywa się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Środkami komunikacji elektronicznej, zgodnie z definicją wynikającą z art. 2 pkt 5 ustawy z 18 lipca 2002 roku

o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r., poz. 344), są rozwiązania techniczne, w tym urządzenia teleinformatyczne i współpracujące z nimi narzędzia programowe, umożliwiające indywidualne porozumiewanie się na odległość przy wykorzystaniu transmisji danych między systemami teleinformatycznymi, a w szczególności pocztę elektroniczną. Ponadto, Gmina Parzęczew - zgodnie z art. 281 ust. 1 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, w rozdziale IX SWZ zawarła informacje o środkach komunikacji elektronicznej, przy użyciu których zamawiający będzie komunikował się z wykonawcami, oraz informacje o wymaganiach technicznych i organizacyjnych sporządzania, wysyłania i odbierania korespondencji elektronicznej. Z powyższego wynika, że wszystkie dokumenty w ramach prowadzonego postępowania są dokumentami elektronicznymi, które muszą być przesyłane w korespondencji pomiędzy uczestnikami postępowania z użyciem środków komunikacji elektronicznej. Oświadczenie wykonawcy o potwierdzeniu prawidłowości i aktualności podmiotowych środków dowodowych załączonych do oferty, przekazane zamawiającemu w papierowej formie, stanowiło naruszenie art. 61 ust. 1 ustawy;

- zamawiający na podstawie art. 98 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, ze względu na zakończenie postępowania w części 2/B nie złożył oświadczenia, że zwalnia wadium gwarantowi/poręczycielowi UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna wniesione przez wykonawcę Przedsiębiorstwo Robót Drogowych MARKBUD Sp. z o. o. w postaci ubezpieczeniowej gwarancji zapłaty wadium Nr 998056 163194 z dnia 16 września 2021 roku, ważnej do 28 października 2021 roku.

W zakresie ewidencji majątku gminy i inwentaryzacji

1. Ustalono, że przeniesienie własności nieruchomości na podstawie aktu notarialnego dla działek nr 736/16, nr 736/27 oraz nr 736/30 nastąpiło odpowiednio w dniach 13, 21 oraz 26 stycznia 2022 roku, natomiast zdjęcia gruntu z ewidencji dokonano dopiero w dniu 26 kwietnia 2022 roku, tzn. z kilkumiesięcznym opóźnieniem. Powyższe naruszało art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
2. Do wartości środka trwałego wybudowanego w ramach zadania inwestycyjnego „Budowa infrastruktury rekreacyjnej w Parzęczewie – Plac Kościuszki” nie zaliczono części kosztów wykonania dokumentacji projektowej w wysokości 6.199,20 zł brutto, tj. 20% kwoty łącznego wynagrodzenia (faktura VAT nr 08/A/19 z dnia 27 lutego 2019 roku), wartość OT nr 8/2022 winna wynosić 3.074.135,91 zł brutto. Należy zauważyć, iż zgodnie z art. 28 ust. 8 ustawy o rachunkowości - cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych obejmuje ogół kosztów z nimi związanych w sposób bezpośredni lub pośredni, poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do użytkowania, w tym również koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania.
3. W związku z kontrolą zwiększeń i zmniejszeń stanu środków trwałych na koncie 011 stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- na podstawie OT nr 5/2022 z dnia 31 lipca 2022 roku na kwotę 101.530,00 zł zaewidencjonowano środek trwały pod nazwą „Naprawa pokrycia dachowego na budynku Szkoły Podstawowej w Chociszewie”. Z charakterystyki wykonanych robót wynikało, że zakres prac obejmował m.in.: przygotowanie podłoża, wykonanie nowej nawierzchni dachu – styropapa oraz papa termozgrzewalna, wykonanie obróbek blacharskich oraz rynien, wywietrzników oraz instalacji odgromowej. Kontrolowani wyjaśnili również, że w wyniku wichury dach budynku został doszczętnie zniszczony, w związku z czym nastąpiła konieczność położenia nowego pokrycia dachowego (kontrolowana jednostka jest w trakcie przygotowywania dokumentu przekazania środka trwałego szkole, która również ewidencjonuje w swoich księgach rachunkowych budynek, którego dotyczy wymiana dachu).

Nadanie obiektowi inwentarzowemu nazwy nie powinno się odnosić do rodzaju prac jaki został wykonany, lecz określać rodzaj obiektu, jaki został zakupiony lub wytworzony. Nazwa powyższego obiektu powinna zatem określać, że jest to pokrycie dachowe budynku Szkoły Podstawowej w Chociszewie. Natomiast zakres wykonanych prac determinuje czy zostaną one uznane jako remont (naprawa), modernizacja, przebudowa lub budowa, jak też, czy w wyniku wykonanych prac powstanie nowy obiekt inwentarzowy czy też zwiększenie wartości już istniejącego obiektu, lub też zostaną uznane jako prace remontowe niezwiększające wartości środka trwałego.

Podobnie - OT nr 11/2022 na kwotę 183.159,00 zł - środek trwały oddany do użytkowania dnia 31 grudnia 2022 roku – oświetlenie na boisku w Parzęczewie oraz wymiana pokrycia dachowego (nr inwentarzowy EST UG /X/5/195). Z informacji uzyskanej od inspektora ds. księgowości budżetowej, prowadzącej ewidencję analityczną środków trwałych, wynikało że boisko w Parzęczewie posiada odrębny numer inwentarzowy, natomiast oświetlenie boiska wraz z pokryciem dachowym wiaty wprowadzono pod kolejnym (wspólnym) numerem inwentarzowym;

- na podstawie OT nr 8/2022/K z dnia 31 grudnia 2022 roku na kwotę 3.074.135,91 zł zaewidencjonowano środek trwały pod nazwą Infrastruktura rekreacyjna - Plac Kościuszki – w ramach projektu pn.: „Rewitalizacja miejscowości Parzęczew – etap IV”. W OT wskazano: „parametry techniczne: [1] powierzchnia utwardzeń ok. 6.587 m², powierzchnia terenów zielonych ok. 1.160 m², oznakowanie pionowe i poziome, oświetlenie terenu, dokumentacja, zasilenie fontanny i programowanie sterownika, system monitoringu, donice ze stali”. Z treści OT wynikało, że środek trwały o nazwie Infrastruktura rekreacyjna – Plac Kościuszki posiadał dwa numery inwentarzowe określające symbol układu klasyfikacyjnego, tj. EST UG IX/4/192 dla grupy 2 (kwota 3.061.623,91 zł), której przyporządkowano stawkę amortyzacyjną 4,5% oraz EST UG VI/8/35 dla grupy 6 (kwota 12.512,00 zł), której przyporządkowano stawkę amortyzacyjną 10%. Należy w związku z powyższym wskazać, że koszty ponoszone w ramach realizacji zadania inwestycyjnego nie zawsze zostaną w całości uwzględnione w wartości środków trwałych wytworzonych w wyniku zadania inwestycyjnego np. z uwagi na charakter nakładów lub na niespełnienie definicji środka trwałego, sformułowanej w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z ww. przepisem - przez środki trwałe - rozumie się, z zastrzeżeniem pkt 17, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności:

- a) nieruchomości - w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale,

spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz
spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,

- b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- c) ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- d) inwentarz żywy.

Ustalono, że „powierzchnia terenów zielonych” z pewnością nie może zostać uznana jako nowy środek trwały, jak też jako zwiększenie wartości środka trwałego w formie rewitalizacji. Wskazać należy, że tereny zielone same w sobie nie stanowią środka trwałego, a przymiot taki posiada jedynie grunt pod nimi się znajdujący. Koszty urządzenia/zagospodarowania terenów zielonych mogłyby ewentualnie stanowić wartość początkową obiektu podstawowego (jeśli takowy istnieje) jako element pomocniczy tego obiektu. Wobec powyższego, jednostka powinna przeanalizować zasadność ujęcia dokonanych wydatków w przedmiotowym zakresie w ewidencji środków trwałych, ponieważ stanowiły one nakłady o charakterze kosztowym, w wyniku poniesienia których nie doszło do powstania nowego obiektu inwentarzowego, który spełniałby definicję środka trwałego. Należy podkreślić, że pozostałe elementy wykonane w ramach zadania inwestycyjnego takie jak system monitoringu czy oświetlenie, itp., jeśli spełniają definicje środka trwałego mogą wówczas stanowić nowe obiekty inwentarzowe lub modernizację już istniejących;

- na podstawie PK nr 854/2 z dnia 26 kwietnia 2022 roku na kwotę 360.396,00 zł zaewidencjonowano grunty powstałe w wyniku podziału i uaktualnienia wartości działki nr 722. Jednostka przedłożyła operat szacunkowy z dnia 13 września 2021 roku, którego celem było określenie wartości rynkowej prawa własności nieruchomości gruntowej dla potrzeb ustalenia ceny na sprzedaż w drodze przetargu części nieruchomości gruntowej niezabudowanej, oznaczonej jako działki gruntu nr 722/1, 722/2, 722/3, 722/4, 722/5, 722/6 i 722/7 o łącznej powierzchni 11.176 m². Z operatu wynikała aktualna wartość rynkowa nieruchomości – 343.000,00 zł, w tym działki o numerach: 722/1 – 52.000,00 zł; 722/2 – 46.000,00 zł; 722/3 – 57.000,00 zł; 722/4 – 47.000,00 zł; 722/5 – 47.000,00 zł; 722/6 – 47.000,00 zł i 722/7 – 47.000,00 zł. Z opisu przedmiotu wyceny wynikało, że podział nastąpił na podstawie mapy z projektem podziału nieruchomości nr 722 w skali 1:2000 z dnia 25 czerwca 2021 roku (wskutek podziału działki nr 722 powstały działki od nr 722/1 do nr 722/8). Wartość działki 722/8 zgodnie z poleceniem księgowania stanowiła kwotę 43.932,00 zł. Wskazano również, że w prowadzonej dla nieruchomości księdze wieczystej nie został ujawniony podział działki nr 722 (w księdze brak działki nr 722). Zgodnie z mapą z projektem podziału nieruchomości – działka 722 posiada powierzchnię 1,3268 ha i leży w obrębie nr 14. W księdze wieczystej działka nr 722 posiada nr 53/16 (poprzednie oznaczenie), położona w m. Piaskowice i opisana została w KW nr LD1G/00064351/9. Zaewidencjonowano w kwocie łącznej 360.396,00 zł, która wynikała z sumy wartości poszczególnych działek pomniejszonej o dotychczasową wartość księgową działki 722 w wysokości 26.536,00 zł.

Podobnie w przypadku dokumentu PK nr 2132/5 z dnia 30 września 2022 roku na kwotę 303.459,98 zł, którym dokonano ewidencji gruntów powstałych w wyniku podziału i uaktualnienia wartości działki nr 186. Jednostka przedłożyła operaty szacunkowe z dnia 17 października 2022 roku, których celem było określenie wartości rynkowej prawa własności nieruchomości gruntowych dla potrzeb ustalenia ceny sprzedaży dla nieruchomości gruntowej

oznaczonej jako działki gruntu nr 186/3 (wartość rynkowa nieruchomości – 54.976,00 zł); 186/4 (wartość rynkowa nieruchomości – 54.976,00 zł); 186/5 (wartość rynkowa nieruchomości – 54.924,00 zł); 186/6 (wartość rynkowa nieruchomości – 54.924,00 zł); 186/7 (wartość rynkowa nieruchomości – 54.924,00 zł) i 186/8 (wartość rynkowa nieruchomości – 63.409,00 zł). Z operatów wynikało, że podział nastąpił na podstawie mapy z projektem podziału nieruchomości nr 186 w skali 1:2000 z dnia 20 sierpnia 2022 roku. Wskutek podziału działki nr 186 powstały działki od nr 186/1 do nr 186/8 (zgodnie z poleceniem księgowania, wartość księgowa działki nr: 186/1 – 15.300,00 zł; 186/2 – 51.140,00 zł – dla tych działek nie sporządzano operatów szacunkowych). Wskazano również, że zgodnie z mapą projektu podziału powierzchnia działki nr 186 wynosiła 0,8455 ha, a łączna powierzchnia działek po podziale wynosi również 0,8455 ha. Ponadto, w prowadzonej dla nieruchomości księdze wieczystej nie został ujawniony podział działki nr 186. Zwiększenie wartości zaewidencjonowano w kwocie łącznej 303.459,98 zł, która wynikała z sumy wartości poszczególnych działek pomniejszonej o dotychczasową wartość księgową działki 186 w wysokości 101.113,02 zł.

W związku z powyższymi ustaleniami należy wskazać, że grunt wprowadza się do ksiąg rachunkowych w wartości początkowej ustalonej na poziomie ceny nabycia. Jest nią cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu, bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, a obniżona o rabaty, opusty, inne podobne zmniejszenia i odzyski (art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości). W razie zakupu gruntu cena ta powinna zostać zwiększona m.in. o koszty bezpośrednio związane z tym zakupem, np. opłaty notarialne czy koszty wieczystoksięgowo, a także podatek od czynności cywilnoprawnych. Do wartości początkowej gruntu uznanego za środek trwały trzeba zaliczyć również koszty obsługi zobowiązań, np. kredytu, zaciągniętych w celu sfinansowania jego zakupu (w tym odsetki i prowizje) i związane z nimi różnice kursowe (art. 28 ust. 8 ustawy o rachunkowości). Ważne jest, że wydatki te zwiększają wartość początkową gruntu jedynie do momentu oddania go do używania. Gdy zostaną poniesione po dniu przyjęcia go do używania, odnosi się je np. na konto 751 - Koszty finansowe. Należy podkreślić, że grunty - z wyjątkiem służących wydobyciu kopalin metodą odkrywkową - nie podlegają amortyzacji. Stanowi tak art. 31 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Grunty nie tracą bowiem na wartości, wręcz przeciwnie - często zdarza się, że ich wartość rynkowa z upływem czasu wzrasta. W takiej sytuacji jednostka nie może w księgach rachunkowych samodzielnie podwyższyć wartości początkowej gruntu zaliczonego do środków trwałych - do jego wartości rynkowej. Ustawa o rachunkowości nie przewiduje bowiem takiej możliwości. Wyjątkiem jest wyłącznie aktualizacja wartości środków trwałych (i dotychczasowego umorzenia) dokonywana na podstawie odrębnych przepisów (ostatnia taka aktualizacja odbyła się na dzień 1 stycznia 1995 r.). Powyższe wynika z art. 31 ust. 3 ustawy o rachunkowości, jak również z § 7 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej -

wartość początkowa środków trwałych i dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, a wyniki aktualizacji są odnoszone na fundusz.

Należy zaznaczyć, że nieuzasadnione podwyższenie w księgach rachunkowych wartości początkowej gruntu zaliczonego do środków trwałych, do jego wartości rynkowej, miało wpływ na prawidłowe przedstawienie sytuacji majątkowej Gminy. Grunty stanowią cenny składnik majątku, a ich wycena bilansowa powoduje wzrost aktywów trwałych jednostki. W świetle przepisów ustawy o rachunkowości brak jest podstaw samodzielnego podwyższania/aktualizacji wartości księgowej gruntów do ich wartości rynkowej. Ponadto, przeznaczenie nieruchomości gruntowej do obrotu rynkowego nie kwalifikuje tego składnika majątku do zmiany jego wartości w księgach rachunkowych. Wycena środków trwałych, w szczególności gruntów następuje w oparciu o art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, który wskazuje, że nie rzadziej niż na dzień bilansowy środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

4. Odnotowano przypadki niewłaściwego określenia nazwy środka trwałego zarówno na dokumencie OT, jak i na karcie środka trwałego. Stwierdzono również przypadki nadawania nowego numeru inwentarzowego nie dla nowo wytworzonego środka trwałego lecz dla zakońzonego zadania inwestycyjnego. W rezultacie powodowało to sytuację, w której jeden środek trwały posiadał kilka numerów inwentarzowych lub powstanie nowego środka trwałego określanego odrębnym numerem inwentarzowym definiowało zakończenie danego zadania inwestycyjnego.

W stosowanym nazewnictwie składników majątkowych często posługiwano się nazwą zadania inwestycyjnego, w wyniku którego powstał nowy środek trwałych bądź ulepszano istniejący składnik majątku, np.: „Przebudowa drogi gminnej nr 120277E – Nowomłyny”, „Naprawa pokrycia dachowego na budynku Szkoły Podstawowej w Chociszewie”.

Przez środek trwały, zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 pkt 15 lit. a ustawy o rachunkowości - rozumie się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności nieruchomości - w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego. Zatem, środkiem trwałym jest budynek, jak również budowla, a nie ich modernizacja, przebudowa czy remont. Wartość dokonanego ulepszenia - przebudowy/remontu drogi, modernizacji stanowi zwiększenie wartości istniejącego środka trwałego, nie nowy środek trwały - jeżeli spełniona jest dyspozycja art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości, stosownie do którego - wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.

5. W wyniku kontroli dokumentów stwierdzono również przypadki niewprowadzenia składników majątku do ewidencji księgowej w miesiącu przekazania ich do używania. Stosownie natomiast do art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, – w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Należy mieć na uwadze, że dowód OT jest dokumentem księgowym, na podstawie którego wprowadza się środek trwały do ewidencji środków trwałych, jednocześnie dokumentuje on przyjęcie środka trwałego do użytkowania. Dokument OT powinien zostać wystawiony z faktyczną datą przyjęcia środka trwałego do użytku, ponieważ ma to wpływ na prawidłowe ustalenie daty rozpoczęcia odpisów amortyzacyjnych. Rozpoczęcie naliczania odpisów amortyzacyjnych od nabytego środka trwałego powinno nastąpić począwszy od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym ten środek trwały wprowadzono do ewidencji.

6. Analizując zapisy księgowe w ewidencji analitycznej środków trwałych stwierdzono, że w jednostce umorzeniu podlega dokumentacja techniczna i projektowa, np.: [1] nr inwentarzowy EST UG II/18/88 – dokumentacja – Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Parzęczew; wartość początkowa – 61.500,00 zł; dotychczasowe umorzenie – 4.612,50 zł (wg stawki amortyzacyjnej 2,5%); [2] dokumentacja projektowa dla zadania „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Parzęczew” wartość początkowa – 47.724,00 zł; dotychczasowe umorzenie – 3.579,30 zł (wg stawki amortyzacyjnej - 2,5%); [3] dokumentacja techniczna na termomodernizację budynków komunalnych w ramach zadania inwestycyjnego „Poprawa efektywności energetycznej na terenie gminy”; wartość początkowa – 86.490,00 zł; dotychczasowe umorzenie – 6.486,75 zł (wg stawki amortyzacyjnej – 2,5%). Należy wskazać, że budowa środka trwałego siłami obcymi obejmuje - wykonane na zlecenie jednostki, przez obcych wykonawców - prace polegające na dostosowaniu nowego lub używanego składnika do użytkowania, jak i na wznoszeniu budynków, budowli, całych instalacji lub innych obiektów - w takim przypadku wartość początkową środka trwałego stanowi cena nabycia. Cena nabycia stanowiąca wartość początkową środka trwałego obejmuje ogół kosztów pozostających w związku przyczynowo – skutkowym z jego pozyskaniem (w tym budową), poniesionych od dnia udokumentowanego rozpoczęcia jego budowy do dnia udokumentowanego przyjęcia go do użytkowania. Koszt zakupu dokumentacji projektowej jest wydatkiem poniesionym w celu uzyskania pozwolenia na budowę. Stąd jest to wydatek niezbędny dla rozpoczęcia realizacji inwestycji. W efekcie wartość tego wydatku jednostka winna uwzględnić w wartości początkowej wytworzonych w ramach procesu inwestycyjnego środków trwałych i rozliczać poprzez odpisy umorzeniowe w tych środków trwałych. Natomiast Plan Gospodarki Niskoemisyjnej to dokument, którego celem jest określenie wizji rozwoju Gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, pozwalającej osiągnąć korzyści środowiskowe, społeczne czy ekonomiczne. W związku z powyższym w wyniku opracowania takiego planu zostaną poniesione wydatki bieżące, które nie przyniosą efektu w postaci wytworzenia nowego obiektu inwentarzowego.

Sumując, poprzez ewidencję dokumentacji i planów jako odrębnych środków trwałych zaniżono wartość początkową określonych środków trwałych, jak

również zawyżono wartość majątku o wydatki poniesione na opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w kwocie 61.500 zł.

5. W przypadku czynności inwentaryzacyjnych stwierdzono następujące uchybienia:
 - na kilku arkuszach brakowało podpisu osoby sprawdzającej np.: arkusz nr: 009, 010, 011;
 - nie przedłożono zestawienia arkuszy spisowych oraz dokumentacji potwierdzającej rozliczenie inwentaryzacji (sprawozdanie/protokół);
 - analizując zapisy na arkuszach spisu stwierdzono zapisy typu „wymiana pokrycia dachowego (...)”, „teren wysypiska odpadów stałych”, „nasadzenia roślin (...)”. Powyższe może świadczyć o tym, że spisu środków trwałych dokonano metodą „przy biurku” na podstawie księgi inwentarzowej środków trwałych.

W zakresie rozliczenia budżetu z samorządowymi jednostkami organizacyjnymi

1. Dotacja przedmiotowa dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Parzęczewie, w 2022 roku, została udzielona na utrzymanie czystości i porządku oraz zieleni gminnej i zadrzewień.

Stwierdzono, że Rada Gminy w Parzęczewie uchwaliła jedną stawkę dotacji przedmiotowej dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Parzęczewie w zakresie utrzymania czystości i porządku oraz zieleni gminnej i zadrzewień. Należy wskazać, że ustalenie stawki od 1 m² powierzchni terenów zielonych przeczy idei określenia dopłaty do ceny usługi lub produktu. Kontrolujące wskazują, że zsumowanie wszystkich planowanych kosztów zakładu w zakresie utrzymania zieleni i podzielenie jej przez powierzchnię mogło być podstawą do ustalenia kwoty kosztu jednostkowego. Sposób wyliczenia stawki dotacji zastosowany przez Gminę Parzęczew jest niepoprawny, gdyż nie odnosi się do przychodów zakładu w zakresie dotowanej działalności, ani do ustalenia dopłaty do ceny usługi w części w jakiej nie pokrywa ona kosztów jej realizacji (lub wytworzenia produktu). Ponadto, ustalenie dotacji w oparciu o 1 m² powierzchni terenów zielonych nie uwzględnia odpłatności za te usługi i nie daje możliwości ich rozliczenia wg faktycznej ilości usług jaka została zrealizowana. Kontrolujące wskazują, że poprawny proces ustalenia dopłaty do usługi (produktu) powinien uwzględniać następujące etapy: [1] ustalenie ceny jednostkowej usługi (produktu) poprzez skalkulowanie wszystkich planowanych kosztów niezbędnych do jej realizacji (wytworzenia) w odniesieniu do planowanej ilości, jaka ma zostać wytworzona, tj. cena po jakiej powinna być ona sprzedawana na wolnym rynku, [2] różnica pomiędzy rynkową ceną jednostkową, a faktyczną ceną stanowić powinna skalkulowaną jednostkową stawkę dotacji na usługę (produkt), [3] kwota dotacji do realizacji usługi zatem powinna wynikać z przemnożenia stawki jednostkowej dotacji na usługę oraz planowanej ilości, która ma zostać wytworzona.

Należy zauważyć, że w wyroku z dnia 17 maja 2013 roku sygn. akt I SA/Sz 346/13, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie stwierdził, że dotowanie zakładu budżetowego jest fakultatywne i następuje w drodze dotacji przedmiotowej przez wcześniejsze ustalenie, że cena sprzedaży usługi komunalnej lub wyrobu nie rekompensuje pełnych kosztów ich wytworzenia. Definicja dotacji przedmiotowej zawarta jest w art. 130 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych i choć podana jest dla budżetu państwa, ma odniesienie, zdaniem ww. Sądu, do budżetu gminy.

Sąd również podkreślił, że „dotacje przedmiotowe nie mogą wyrównywać poziomu przychodów i wydatków dotowanej jednostki, bowiem wówczas utracą swój przedmiotowy charakter”. Jednocześnie wprost wskazano, że: „Dotacja przedmiotowa ma charakter dopłat do wytworzonych produktów lub świadczonych usług przez zakład budżetowy. Następuje to w przypadku, gdy cena nabywanych wyrobów i usług przez odbiorców nie pokrywa kosztów ich wytworzenia. W takim przypadku gmina może przekazać swojemu zakładowi budżetowemu dotację przedmiotową stanowiącą różnicę kosztów i pobieranych cen”. Finalnie Sąd przyjął, że poprzez dotację przedmiotową nie można finansować zapłaty za świadczone usługi na rzecz gminy czy zakupy. Jest to bowiem niezgodne z ustawowym charakterem dotacji przedmiotowej.

Sąd ponadto określił, że „przy kalkulowaniu stawki dotacji przedmiotowej należy uwzględnić koszty ich wytworzenia przy pomocy jednostek miary. Stawka dotacji to skalkulowana kwota dopłaty do określonej jednostki miary. Rachunek kalkulacyjny kosztów to zespół czynności, których celem jest ustalenie jednostkowego kosztu wytworzenia wyprodukowanych wyrobów lub świadczonych usług. Stawka dotacji przedmiotowych wyrażona jest kwotowo lub procentowo.”

Z przytoczonych fragmentów wyroku WSA w Szczecinie wynika zatem, że dotacja przedmiotowa dla zakładu budżetowego nie może służyć finansowaniu wydatków, które nie pozostają w związku z usługami (wyrobami) świadczonymi na rzecz mieszkańców. W takiej sytuacji nie wystąpi konieczny element ww. dotacji, tj. dopłata do różnicy pomiędzy kosztami a przychodami zakładu z tytułu sprzedaży usług dla mieszkańców.

W świetle przytoczonej argumentacji Sądu, należy stwierdzić, że dotacje przedmiotowe dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Parzęczewie nie zostały skalkulowane w prawidłowy sposób, gdyż: [1] w przypadku dotacji dla utrzymania czystości i porządku oraz zieleni gminnej i zadrzewień mogła mieć ona charakter zapłaty za wykonywane usługi na rzecz gminy, gdyż dotacja pokrywała zasadniczo całość kosztów ponoszonych na ten rodzaj usług (obiekt), co powinno wykluczyć ten rodzaj usług (obiekt) z finansowania w formie dotacji przedmiotowej, [2] ustalona stawka nie dawała możliwości rozliczenia dotacji w stosunku do faktycznej ilości zrealizowanych usług, gdyż była ustalona w oparciu o powierzchnię terenów zielonych, która pozostawała niezmienna i nie związana z ceną za usługi dla mieszkańców.

Jednostka powinna zatem przeanalizować zakres usług opłacanych w formie dotacji przedmiotowych dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Parzęczewie i dokonać odpowiednich zmian, tak aby nie finansować zapłaty za wykonane usługi na rzecz gminy oraz żeby ustalona stawka była dopłatą do konkretnej ceny usługi, a także dawała możliwość jej rozliczenia w stosunku do faktycznej ilości zrealizowanych usług.

W zakresie innych ustaleń – jednorazowe dodatki uzupełniające dla nauczycieli

1. Kontrolujące ustaliły, że w okresie:
 - od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2021 roku średnią liczbę etatów nauczycieli mianowanych zaniżono o 0,01, prawidłowo w sprawozdaniu powinna zostać wykazana średnia etatów 6,82;
 - od dnia 1 stycznia do dnia 30 kwietnia 2022 roku liczbę etatów nauczycieli mianowanych zawyżono o 0,0101 prawidłowo w sprawozdaniu powinna zostać wykazana średnia etatów 7,38;

- od dnia 1 maja do dnia 31 sierpnia 2022 roku liczbę etatów nauczycieli mianowanych zawyżono o 0,01, prawidłowo w sprawozdaniu powinna zostać wykazana średnia etatów 7,21;
 - od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2022 roku liczbę etatów nauczycieli mianowanych zaniżono o 0,01, prawidłowo w sprawozdaniu powinna zostać wykazana średnia etatów 6,10.
2. W 2021 roku do wydatków na wynagrodzenia nauczycieli mianowanych, o których mowa w art. 30 ust. 1 ustawy Karta nauczyciela, wliczono jednorazowe dodatki uzupełniające wypłacone w 2021 roku nauczycielom mianowanym w kwocie 7.770,05 zł, co stanowiło naruszenie art. 30a ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1762 ze zm.). Również w 2022 roku do wydatków na wynagrodzenia nauczycieli mianowanych, o których mowa w art. 30 ust. 1 Karty nauczyciela, wliczono jednorazowe dodatki uzupełniające wypłacone w 2022 roku nauczycielom mianowanym w kwocie w kwocie 11.832,66 zł.
- Zgodnie z art. 30a ust. 6 ww. ustawy - jednorazowy dodatek uzupełniający, o którym mowa w ust. 3, nie jest uwzględniany jako składnik poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3, w roku, w którym został wypłacony.
3. Z wyliczeń dokonanych RIO wynikało, że w związku z nieprawidłowościami wymienionymi powyżej kwota różnicy w grupie nauczycieli mianowanych w 2021 roku powinna wynieść 21.191,74 zł i była niższa od różnicy wykazanej w sprawozdaniu o 8.381,38 zł, co oznaczało, że jednorazowy dodatek uzupełniający za 2021 roku w grupie nauczycieli mianowanych został zaniżony ogółem o 8.381,38 zł. Natomiast kwota różnicy w grupie nauczycieli mianowanych w 2022 roku powinna wynieść 8.217,54 zł. Jednorazowy dodatek uzupełniający za 2022 rok w grupie nauczycieli mianowanych został zaniżony ogółem o 8.217,54 zł (różnica w sprawozdaniu była dodatnia i pierwotnie dodatek nie był wypłacony). Wyrównanie jednorazowych dodatków uzupełniających w łącznej kwocie 16.598,92 zł (w tym 8.381,38 zł kwota dotycząca 2021 roku i kwota 8.217,54 zł dotycząca 2022 roku) wypłacono w dniu 24 marca 2023 roku.

W zakresie innych ustaleń – plan finansowy dla środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

Zarządzenia Wójta Gminy Parzęczew w zakresie środków pochodzących z programu szkolnej infrastruktury „Laboratoria przyszłości” (planu finansowego dla środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19) nie odnosiły się do perspektywy wykraczającej poza rok budżetowy, w przypadku gdy wykorzystanie środków miało się odbyć w okresie dłuższym niż rok. Zarządzenie było zatem powtórzeniem informacji wynikających z budżetu Gminy na 2021 rok, podobnie na 2022 rok.

Plan dla rachunku środków z ww. Funduszu powinien zostać określony zgodnie z art. 65 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjach kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 roku, poz. 568).

Należy wskazać, że obowiązek sporządzenia przez Wójta planu finansowego dla ww. środków nie należy utożsamiać z wprowadzeniem tych środków do budżetu, gdyż plan finansowy środków na rachunku Funduszu ma wieloletnią perspektywę czasową

- w przeciwieństwie do budżetu przyjmowanego zawsze na rok kalendarzowy (budżetowy). Zatem plan finansowy środków na rachunku Funduszu jest odrębnym planem i powinien zawierać perspektywę czasową obejmującą czas niezbędny do wykorzystania i rozliczenia otrzymanych lub przyznanych środków. Natomiast nie ulega wątpliwości, że środki otrzymane z Funduszu, jak też wydatki dokonywane z tych środków uwzględniane są w uchwale budżetowej w zakresie danego roku budżetowego.

Odpowiedzialność za powyższe uchybienia i nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Przekazując informację o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań na celu ich usunięcia oraz zapobieżenia ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych, poprzez:
 - dokonywanie zmian w umowach kredytu z zachowaniem zasad określonych w art. 454 i art. 455 ww. ustawy;
 - udostępnianie przed otwarciem ofert na stronie internetowej prowadzonego postępowania informacji o kwocie jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, stosownie do wymogu określonego w art. 222 ust. 4 w zw. z art. 266 ustawy;
 - udostępnianie na stronie internetowej prowadzonego postępowania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, stosownie do wymogu określonego w art. 253 ust. 1 i 2 w zw. z art. 266 ustawy;
 - szacowanie wartości zamówienia z zachowaniem należytej staranności, czyniąc zadość wymogom określonym w art. 28 ustawy;
 - udostępnianie na stronie internetowej prowadzonego postępowania informacji z otwarcia ofert, stosownie do wymogu określonego w art. 222 ust. 5 w zw. z art. 266 ustawy;
 - dołożenie należytej staranności przy sporządzaniu protokołu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym informacji o załącznikach do protokołu, zawartych w art. 73 ust. 1 ustawy;
 - egzekwowanie od wykonawców wnoszenia zabezpieczenia należytego wykonania umowy, które czyni zadość wymogom określonym w art. 449 ust. 2 ww. ustawy w szczególności zabezpiecza interesy zamawiającego w sytuacji niewykonania lub nienależytego wykonania zamówienia;
 - zachowanie komunikacji między zamawiającym a wykonawcą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, w tym w zakresie wymiany informacji oraz przekazywania dokumentów lub oświadczeń, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, stosownie do wymogu określonego w art. 61 ust. 1 ustawy;

- dokonywanie zwrotu wadium z zachowaniem wymogów określonych w art. 98 ust. 5 w zw. z art. 266 ustawy.
2. Zapewnić należyte monitorowanie procesów związanych z wykonaniem budżetu, ze szczególnym uwzględnieniem analizy konieczności zaciągania zobowiązań dłużnych, jak również okresu kredytowania czy okresu karencji w spłacie i tym samym generowania kosztów obsługi długu.
 3. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w szczególności poprzez:
 - prowadzenie jednej księgi głównej, odrębnie dla Urzędu Gminy w Parzęczewie oraz dla budżetu Gminy Parzęczew (organu) przy użyciu systemu finansowo-księgowego, zgodnie z art. 13 ust. 1 w zw. z art. 15 ustawy;
 - dokonywanie zapisów korygujących w księgach rachunkowych, zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy;
 - ujmowanie w księgach rachunkowych jednostki wszystkich osiągniętych, przypadających na jej rzecz przychodów i obciążających ją kosztów związanych z tymi przychodami dotyczących danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do art. 6 ustawy;
 - wprowadzanie do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego w postaci zapisu, każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy;
 - ustalanie wartości początkowej środków trwałych zgodnie z art. 28 w zw. z art. 31 ust. 1 ustawy;
 - wprowadzanie nowych środków trwałych oraz zwiększanie ich wartości tylko w przypadku, gdy poniesione nakłady spełniają przesłanki (dają rezultaty) określone w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy;
 - zaniechanie wprowadzania do ewidencji środków trwałych wartości dokonanych remontów i modernizacji istniejących środków trwałych, jako nowych środków trwałych;
 - dokonywanie zapisów księgowych, które odzwierciedlają stan rzeczywisty, tak aby księgi rachunkowe cechowały się rzetelnością, stosownie do wymogu określonego w art. 24 ust. 2 ustawy.
 4. Dokonać weryfikacji poprawności wyliczeń: [1] skutków finansowych zwolnień oraz obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości; [2] skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych, a następnie dokonać korekty sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-PDP, sporządzonych za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2022 roku, w związku z nieprawidłowym wykazaniem skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych oraz skutków zwolnień. Poprawione sprawozdania przekazać RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.
 5. Zapewnić przestrzeganie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, poprzez:
 - prawidłowe ujmowanie w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP danych o skutkach finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych, skutkach ulg i zwolnień udzielanych przez Radę;
 - ujmowanie w sprawozdaniu Rb-NDS właściwej kwoty niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z § 12 pkt 5 lit. c Instrukcji sporządzania

sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia oraz uwzględniając kategoryzację źródeł przychodów wynikającą z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych;

- wykazywanie w sprawozdaniach jednostkowych Rb-27S i Rb-28S dochodów i wydatków z tytułu zwrotu do budżetu Gminy (dochód) i przekazania do budżetu państwa (wydatek) nienależnie wypłaconych świadczeń, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5 i § 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia;
 - sporządzanie sprawozdania Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, w zakresie danych dotyczących „zaległości netto”, zgodnie z przepisem § 3 ust. 1 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia.
6. Zapewnić wykazywanie w sprawozdaniu SP-1 danych zgodnie ze stanem ewidencji podatkowej nieruchomości, o której mowa w art. 7a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, prowadzonej przez organ podatkowy, stosownie do wymogu zawartego w § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego.
 7. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy o finansach publicznych, poprzez, terminowe podejmowanie w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania, stosownie do regulacji zawartych w art. 42 ust. 5 ustawy.
 8. Zapewnić przestrzeganie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności poprzez:
 - ewidencję zwrotów dotacji celowych na kontach 133 i 901, zgodnie z systematyką określoną w ww. rozporządzeniu;
 - stosowanie techniki księgowania umożliwiającej prawidłowe ustalenie wysokości obrotów na kontach, jeżeli przepisy dotyczące sprawozdań nakładają obowiązek wykazywania w tych sprawozdaniach określonych obrotów kont, stosownie do przepisu § 21 pkt 1 rozporządzenia;
 - ewidencję na koncie 222 przekazywanych na rachunek budżetu dochodów budżetowych w kwotach netto;
 - ewidencję dochodów w ramach funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu i opisaną w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego;
 - ewidencję dotacji udzielanych przez jednostkę oraz zwrotów tych dotacji z zachowaniem systematyki określonej w rozporządzeniu;
 - zaprzestanie ewidencjonowania należnych dochodów Skarbu Państwa jednocześnie jako należności i zobowiązania;
 - ewidencjonowanie przyjmowanych środków trwałych uzyskanych w wyniku inwestycji zgodnie z systematyką określoną w ww. rozporządzeniu;

- ewidencję dochodów nieprzypisanych w planach finansowych innych jednostek w sposób, który jest neutralny dla ewidencji Urzędu Gminy.
9. Zapewnić właściwe wykazywanie w bilansie Urzędu oraz w bilansie z wykonania budżetu rozliczeń wynikających z podatku od towarów i usług.
 10. Zapewnić właściwe rozliczenie środków pozostałych jako saldo konta 222 na koniec 2021 roku, zarówno w ewidencji budżetu Gminy Parzęczew (organu), jak i Urzędu Gminy Parzęczew, odnosząc zidentyfikowane kwoty na właściwe konta.
 11. Zapewnić opracowanie zasad ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
 12. Dokonać analizy figurujących na koncie 201 kwot należności pod kątem ich przedawnienia i ewentualnego wyksięgowania z ewidencji księgowej.
 13. Zapewnić prawidłowe sporządzanie bilansu Urzędu Gminy w Parzęczewie - jako jednostki budżetowej, w szczególności poprzez wykazywanie danych wynikających z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, tak aby sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawiało sytuację finansową.
 14. Podjąć czynności w celu wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania podatników wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego poprzez ustalenie stanu faktycznego oraz prawnego, w tym w szczególności podatnika posiadającego grunty objęte koncesją na wydobycie kopaliny. O wynikach podjętych czynności poinformować szczegółowo RIO w Łodzi.
 15. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, poprzez:
 - dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników podatku od nieruchomości deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 2 ustawy, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych;
 - wydawanie decyzji dotyczących udzielania ulg w zapłacie podatków zgodnie z unormowaniami zawartymi w ustawie, w szczególności przez zgromadzenie odpowiedniego materiału dowodowego pozwalającego na wnikliwą ocenę stanu faktycznego, stosownie do wymogów wynikających z art. 122 i art. 187 § 1 ww. ustawy.
 16. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, poprzez:
 - podawanie w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, informacji o terminie do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy, zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy;
 - udostępnianie ogłoszeń o przetargu na zbycie nieruchomości, zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy, tj. po upływie terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1;

- zachowanie terminu określonego w art. 39 ust. 1 ustawy, w ciągu którego należy przeprowadzić drugi przetarg nieograniczony, tj. nie wcześniej niż po upływie 30 dni od zamknięcia pierwszego przetargu;
 - sporządzanie operatów szacunkowych nieruchomości będących przedmiotem zbycia przed wywieszeniem wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 6 w zw. z art. 67 ust. 1 i 156 ust. 1 i 3 ustawy;
 - sporządzanie i podawanie do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, zgodnie z art. 35 ust. 1 i 1b ustawy.
17. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzenia przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, poprzez podawanie wyciągów z ogłoszenia o przetargu na zbycie nieruchomości do publicznej wiadomości w prasie, zgodnie z § 6 ust. 4 rozporządzenia.
 18. Zapewnić jednolite zapisy w zakresie terminu płatności w wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę oraz w umowach dzierżawy.
 19. Zapewnić terminowy dostęp do publikacji projektu Programu współpracy Gminy Parzęczew z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jak również do sprawozdania z przebiegu konsultacji, stosownie do wymogu określonego w uchwale nr XLVIII/443/10 Rady Gminy Parzęczew z dnia 30 września 2010 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego o dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.
 20. Dokonać analizy sposobu publikacji przedmiotowego projektu - z punktu widzenia jego dostępności na stronie internetowej dla zainteresowanych podmiotów.
 21. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych, w szczególności poprzez:
 - publikowanie na stronie BIP informacji o podstawowej kwocie dotacji, statystycznej liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, najbliższej gminie, zgodnie z wymogiem zawartym w art. 46 ust. 1 ustawy;
 - występowanie do najbliższej gminy o przekazanie informacji niezbędnych do wyliczenia podstawowej kwoty dotacji wg stanu na dzień 1 stycznia danego roku, zgodnie z art. 10 ust. 20 ustawy.
 22. Rozważyć opracowanie regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130.000 zł netto, mając na uwadze uwarunkowania wydatkowania środków publicznych określone w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.
 23. Nadawać środkom trwałym nazwy określające obiekty lub urządzenia oraz ich podstawowe parametry, tak aby możliwe było właściwe ich zakwalifikowanie w zakresie klasyfikacji środków trwałych (KST).

24. Zaprzestać nieuzasadnionego podwyższania w księgach rachunkowych wartości początkowej gruntu zaliczonego do środków trwałych - do wysokości jego wartości rynkowej, mając na uwadze, że grunty wprowadza się do ksiąg rachunkowych w wartości początkowej ustalonej na poziomie ceny nabycia.
25. Dokonać analizy sposobu różnicowania stawek ze względu na wpływ pojazdu na środowisko dla samochodów ciężarowych w podatku od środków transportowych. Podjąć działania mające na celu uchwalenie stawek podatku od środków transportowych na lata następne, które we właściwy sposób będą uwzględniały wpływ pojazdu na środowisko.
26. Środki trwałe przyjmować do użytkowania i ewidencjonować w oparciu o obowiązujące w jednostce uregulowania wewnętrzne.
27. Czynności inwentaryzacyjne polegające na weryfikacji dokumentacji źródłowej ze stanem księgowym, przeprowadzać z należytą starannością.
28. Zapewnić udzielanie dotacji przedmiotowych dla zakładu budżetowego wg stawek skalkulowanych jako dopłata do konkretnego wyrobu lub usługi, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
29. Zapewnić prawidłowe obliczanie średniej liczby etatów dla nauczycieli stanowiących podstawę obliczenia jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 grudnia 2022 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli (Dz. U. z 2022 r., poz. 2767).
30. Przestrzegać art. 30a ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta nauczyciela, poprzez nieuwzględnianie w wydatkach na wynagrodzenia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego jednorazowych dodatków uzupełniających wypłaconych w danym roku dla tych nauczycieli.
31. Zapewnić przestrzeganie art. 65 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjach kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, poprzez sporządzanie planu finansowego dla rachunku, na którym są gromadzone środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w perspektywie wieloletniej, jeśli środki zostaną wykorzystane w latach następnych.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk

Prezes RIO w Łodzi

(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy w Parzęczewie

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Parzęczewie

aa.